

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., za odwołaniem do domu dopłaca się 40 hal.

Na prowincyi miesięcznie 2 kor. 70 h., kwartalnie 8 kor. W państwie Niemieckim kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 hal.

Cena numeru pojedynczego 10 hal., numeru niedzielno-kwarcowego 5 hal.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie o godz. 5-ej wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.

W dni poświęczone wychodzi dwa razy dziennie: o godz. 7-ej rano i o godz. 5-ej wieczorem.

Jesty pismie, przekazy na prenumeratę i inseraty nadawaj można franco do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacye nieopłacone nie podlegają opłatom pocztowej. — Reklamacye reklamują się sobie.

Adres Redakcji: ul. Tomaszowska 1. 56. Adres telegraficzny: „Głos Narodu” Kraków. Telefon Nr. 408.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu”, ulica św. Tomasz L. 35. — Od miejsca za wiersz groszem piątem (petit) za pierwszy raz 16 halery, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, szabony, od wiersza 30 hal. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. Należność po 60 hal. od wiersza za każdy raz. Nekrologi itd. 80 hal. Załączniki do „Głosu Narodu” (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a z 1 kor. 50 egz. dla miejscowych prenumeratorów. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski (Pasz. Hausmana), w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Duker, H. Schalek, E. Braun, R. Mosse, H. Friedl, Christiane Annouon-Expedition, Internationale Annoncen-Expedition, Annoncen-Expedition „Propaganda”, Györi & Nagy w Budapestzie I. Leopold, Eduard Braun, w Paryżu: F. J. Coe, A. Lorette.

Chiny przeciw Rosji.

Telegramy „Głosu Narodu” z dnia 12 kwietnia.

Berlin. (Tel. wł.) Donoszą tu z Moskwy, że tamtejsze sfery wojskowe, kupieckie i dziennikarskie otrzymały wiadomość, iż chiński minister wojny powołał do Pekinu wszystkich komendantów korpusów i wezwał ich do podjęcia jak najszybszej mobilizacyi. Regent chiński wydał manifest, w którym apeluje do armii i wzywa do wojny przeciw Rosji. Zarazem minister wojny otrzymał polecenie przeprowadzenia jak najprędzej gruntownej reorganizacyi armii.

Wiedeń. (Tel. wł.) Od osobistości bardzo poważnej, która przybyła z Petersburga, otrzymał korespondent „Głosu Narodu” bardzo ważne informacje. W Petersburgu panuje wielkie zaniepokojenie z powodu gromadzących się w Chinami. Sfery wojskowe i urzędowe ufają wprawdzie, że wojna będzie zwycięską, obawiają się jednak, jakie stanowisko wobec niej zajmie Japonia.

Sfery rządowe są zaniepokojone faktem że w razie wojny trzeba by przeprowadzić mobilizacyę wojsk europejskich. Dotychczasowe bowiem doświadczenie pokazuje, że wszystkie mobilizacye wojsk rosyjskich, jakie były przeprowadzone od r. 1876 prowadziły zawsze do wybuchu rewolucyi w Rosyi europejskiej.

Rząd rosyjski pragnie załatwić zatarg z Chinami pokojowo, drogą kompromisu, a dopiero gdyby się to nie udało, w ostateczności jest zdecydowany podjąć wojnę z Chinami.

Odgłosy wojenne.

Mobilizacya Czarnogóry.

Rzym. (Tel. wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że król czarnogórski zarządził ogólną mobilizacyę wojska. Wszyscy rezerwiści bawący za granicą otrzymali wezwanie do natychmiastowego powrotu. Czarnogórcy mieszkalni we Włoszech wynajęli specjalny statek, który ich przewiózł do Anitwari.

Polityka pruska.

Paryż. (Tel. wł.) Dzienniki tutejsze donoszą, że rząd niemiecki gotów jest wbrew postanowieniom traktatu w Algeirais przyznać Francji prawo okupacji Maroka w zamian za odstąpienie sąsiedniej Francji dla Niemiec. Chodzi mianowicie o zdobycie pieniędzy na budowę kolei bagdadzkiej i na poparcie przemysłu niemieckiego. Niemcy chcą, aby Francya zgodziła się na to, by na giełdzie paryskiej były notowane akcje kolei bagdadzkiej i papiery przedsiębiorstw przemysłowych niemieckich.

Znowu wojna japońsko-amerykańska.

Kolonia. (Tel. wł.) „Köln. Ztg.” donosi z Tokio, że na bankiecie wydanym niedawno przez rząd, jeden z Japończyków obrazil ciężko amerykańskiego ministra wojny Dickinsona. Minister ten przez kilka miesięcy bawił na Filipinach i wyspach Hawańskich, a jako gość wracając wstąpił do Tokio.

„Köln. Ztg.” dodaje, że prawdopodobnie-ctwo wojny Amerykańsko Japońskiej w ostatnich czasach znacznie wzrosło.

Japonia i Chiny.

Petersburg. (T. B.) Pet. aj. tel. donosi z Tokio: Według nadeszłej z Pekinu wiadomości, objawia się w chińskim zgromadzeniu narodowym agitacya wroga dla Japonii, wywołana z powodu zaciągnięcia pożyczki 10 milionów yenów w Japonii.

Szampańska rewolucya.

Epemay. (T. B.) Demonstrujący winiarze przybyli wczoraj około godziny 10 wieczorem do Dizi, niosąc czerwone sztandary i udali się przed dom firmy szampańskiej, zniszczyli bramę piwnic, rozbili wszystkie fiaszki wina, jakie znaleźli tam i wylali 230.000 flaszek szampa.

Następnie demonstranci zniszczyli urządzenia blura i budowali w ulicach, prowadzących do piwnic, barykady. W ulicach leżały stopy rozbitych flaszek. Podobne sceny rozgrywały się w Damery, gdzie demonstranci spaliwali dom jednej firmy szampańskiej. Z Dizi winiarze udali się wśród śpiewów „Marsylianki” do Ay. Także tu zaatakowano dom jednej firmy. Szwadron dragonów rozproszył demonstrantów i zmusił ich do powrotu do Epemay.

Reims. (T. B.) Sytuacya w Damery zastrzyła się. Winiarze uzbrojeni w siekiery i inne narzędzia rozbili bramy piwnic pięciu firm, zniszczyli beczki i rozbili fiaszki, a szampań wylali na ulicę, gdzie szampań plynie

strumieniami. Następnie usiłowali podpalić dom pewnej firmy szampańskiej, co jednakże im się nie udało. 2 szwadrony dragonów przeszkodziły urzędzeniu barykad. Kobiety ustawiły się przed kołmi, aby wstrzymać dalszy marsz dragonów. Do północy dragoni nie zdołali dostać się do miasta, które jest podobne do ufortyfikowanego obozu. Kilka osób jest rannych.

Paryż. (T. B.) W Izbie dep. przyjdzie dziś do wielkiej dyskusyi z powodu rozruchów w okolicy szampańskiej. Przedłożenie rządowe w sprawie odgraniczenia terytorium winnic wywołuje wielkie wzburzenie.

Z Rosyi.

Sprawa chełmska w Dumle.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Komisya wybrana przez Dumę dla sprawy utworzenia gubernii chełmskiej, uchwaliła, aby przy sprzedaży dóbr polskich Rosyanom nie wybierano podatków i aby Polakom nie wydzierżawiano dóbr koronnych. Zaproponowany w przedłożeniu rządowem zamiar przeciwko przechodzeniu dóbr rosyjskich w ręce polskie lub żydowskie odrzucono, bo w gubernii rosyjska prywatna własność ziemska wogóle nie będzie istniała a majoraty, dobra kościelne i chłopskie są chronione ustawowo przed przechodzeniem w ręce Polaków i żydów.

Stołypin odpow.

Petersburg. (T. B.) Dnia 14 bm. odbędzie się posiedzenie Rady państwa, na którym Stołypin odpowie na interpelacyę w sprawie zastosowania § 87.

Sazonow umierający.

Berlin. (Tel. wł.) „Berliner Tageblatt” donosi z Paryża, że nadeszła tu wiadomość z Petersburga, iż rosyjski minister spraw zagranicznych Sazonow, jest bardzo ciężko chory.

W sobotę zauważyli u niego lekarze tak wielkie pogorszenie, że spodziewali się lada chwila katastrofy. Do dzisiaj polepszenie nie nastąpiło, lada chwila spodziewają się takiego pogorszenia, że chory nie będzie w stanie go przytrzymać.

Morderstwo.

Blagowieszczeńsk. (Pet. aj. tel.) Kierownik budowy kolei amurskiej, inżynier Wróblewski, został w pobliżu stacyi wraz z woźnicą w celach rabunkowych zamordowany.

Proces ruskich studentów.

Lwów. (T. B.) Na dzisiejszej rozprawie przesłuchano między innymi jako świadka Maryana Gollasa, słuchacza IV. r. filozofii, Świadka zaprzysiężono.

Przewodn.: Powoływał się na pana świadka Ant. Krzyżanowski, iż w maju 1910 pan i p. Wereszczyński w rozmowie z nim powiedzieliście, że Polacy przychodzą na uniwersytet, uzbrojeni w rewolwery.

Świadek: O rozmowie takiej nie przypominam sobie i stanowczo wykluczam, jakoby kiedykolwiek mówił, że Polacy chodzą z rewolwerami.

Przewodn.: Mówił to Krzyżanowski, który twierdzi, że pan jesteś jego krewnym. Świadek: Stanowczo nie, nawet powinowatym nie jestem.

Telegramy.

Telegramy „Głosu Narodu” z dnia 12 kwietnia.

W rocznicę śmierci hr. Potockiego.

Krzyszowice. (Tel. wł.) Mszę żałobną w Krzyszowicach za spokój duszy ś. p. Andrzeja hr. Potockiego odprawił miejscowy proboszcz X. kanonik Józef Słosańczyk. W nabożeństwie wzięli udział oprócz bliższej i dalszej rodziny zmarłego, wszyscy urzędnicy dóbr krzyszowickich, leźni mieszkańcy Krzyszowic, „Sokol” i straż pożarna miejscowa, tudzież goście z Krakowa. Hr. Krystyna Potocka z wszystkimi dziećmi przystąpiła do spowiedzi i Komunii św.

z Krakowa przybyli na nabożeństwo ojcowie Bonifratrzy z Krakowa i kapelan Leszczyński, który równocześnie odprawił mszę św. przy bocznym ołtarzu. Tylną część nawy kościoła i przedsionek wypełniła publiczność krakowska, urzędnicy dóbr krzyszowickich z jeneralnym sekretarzem p. Henochem i administratorem p. Mikuckim na czele, tłum mieszkańców Krzyszowic i okolicy. Po mszy św. celebrians odśpiewał egzekwie przed katedralem ustawionym na środku kościoła.

Wyjazd cesarza.

Wiedeń. (T. B.) Cesarz dziś rano wyjechał osobnym pociągiem do arcyksięcia Franciszka Salwatora na święta do Wallsee. Cesarz powródzi prawdopodobnie dnia 17 lub 18 bm. do Wiednia.

Zgoda włosko-słoweńska.

Tryest. (T. B.) Klub włoski i słoweński Sejmu istryjskiego ratyfikowały ugody, zawartą między mężami zaufania obu stron w Wiedniu.

Dwa bezrobocia.

Wiedeń. (Tel. wł.) W mieście wybuchły dwa wielkie bezrobocia, mianowicie bezrobocie chładników rzeźniczych i bezrobocie krawców męskich, pracujących od sztuki. W zawodzie krawieckim jest to już drugie bezrobocie w krótkim czasie, gdyż niedawno strajkowali krawcy damscy. Tamto bezrobocie zakończyło się zupełnie niepowodzeniem. Agitatorzy narazili krawców na wielkie straty, fundusz bezrobotny zmarnowano, a pracodawcy prawie nic nie ustąpili.

Wiedeń. (T. B.) Około 1800 pomocników rzeźniczych uchwaliło dziś rozpocząć strajk.

Ces. Wilhelm nowym doktorem.

Berlin. (Tel. wł.) W tych dniach przybędzie do Berlina deputacya uniwersytetu w Klausenburgu w Siedmiogrodzie, aby ces. Wilhelmowi wręczyć honorowy dyplom doktorski uniwersytetu. Deputacya będzie uroczystość przyjęła w zamku berlińskim. Godnym uwagi jest, iż rektorem uniwersytetu jest Polak prof. Ludwik Szponderski. „Berl. Ztg. am Mittag” dodaje do tej wiadomości złośliwą uwagę, że Szponderski jest znany, jako gorliwy patriota, marzący o niepodległości Polski i zwolennik zwracania się Polaków z Węgrami przeciw Niemcom.

Jako rektor uniwersytetu będzie on musiał wręczyć honorowy dyplom ces. Wilhelmowi.

Porozumienie rosyjsko-niemieckie.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Tagl. Rundschau” pomieszcza odpowiedź na artykuł „Standardu”, w którym tenże utrzymywał, że zapoczątkowane porozumienie rosyjsko-niemieckie w Poznaniu już doszło do skutku. „Rundschau” stwierdza, że o zawarciu porozumienia nie ma jeszcze mowy, gdyż warunki ugody nie są jeszcze gotowe.

Pruskie ostrożności.

Berlin. (Tel. wł.) Zdumienie wywołuje fakt, że pruskie ministerjum wojny zakazało nawet własnym awiatkom przelatywać balonami nad fortecami pruskimi.

Od siebie dodajemy, że awiatcy niemieccy nie stosują się bardzo do obowiązku szanowania tajemnicy cudzych fortów, gdyż zarówno we Francji jak i w Rosyi pojawianie się pruskich balonów nad miejscami ufortyfikowanymi jest bardzo częstym.

Dżuma w Europie.

Odessa. (Tel. wł.) Wielkie zaniepokojenie wywołał fakt, że w porcie znieślono dwa zdechłe szczury, na których znalazł mijski stwierdził dżumę. Wprawdzie urzędownie stwierdzono, że była ona pochodzenia lokalnego i nie ma mowy o zawleczeniu dżumy azjatyckiej, ale wyjaśnienia to urzędowe nie uspokoiły opinii publicznej.

Rewizyta sułtana.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Sułtan Mehmed V wysłał do Sofii jednego z pierwszych swych szambelanów, aby zapowiedzieć królewskiej parze bułgarskiej swą rewizytę.

Caruso traci głos.

Berlin. (Tel. wł.) Z Nowego Jorku donoszą, że śpiewak Caruso musiał przerwać swoje występy, gdyż głos zaczyna mu niedopisywać.

Z chwili bieżącej

Zabezpieczenie Krakowa przed powodzią. Ministerstwo robót publicznych zatwierdziło projekt zabezpieczenia Krakowa przed powodzią, polegający na budowie po stronie krakowskiej murów bulwarowych od klasztoru Norbertanek, aż do ulicy Piekarskiej. Tutaj bulwary połączą się z budowanymi już poniżej Krakowa przez dyrekcję budowy dróg wodnych. Po stronie prawej Wisły staną również przewidziane przez zatwierdzony projekt mury, na przestrzeniach gęściej zabudowanych, naprzeciw Wawelu, w Dębnikach; na przestrzeniach niezabudowanych urządzone będą wały. Dalej zatwierdzony projekt obejmuje pewne sprostowanie koryta Wisły około Grobli k Dębnikom celem wytworzenia korzystniejszego kierunku odpływu wód.

Roboty podjęte zostaną dopiero w roku przyszłym. Przedtem musi nastąpić wydanie orzeczeń wywłaszczających grunty i domy, potrzebne pod budowę, oraz opróżnienie domów i zburzenie ich dla przygotowania terenów pod roboty. Za kilka lat Kraków będzie zupełnie zabezpieczony przed powodzią.

Przeniesienia „Gazeta Lwowska” ogłasza: Namiestnik przenosił sekretarza namiestnictwa, Władysława Chylińskiego z Sanoka do Chrzanowa.

Ruch wyborczy.

Tarnów, 11 kwietnia 1911.

Sojusz zawarty przez burmistrza miasta tut. p. Tertila, z kliką żydowsko-socyalną, wychodzi samemu p. burmistrzowi na złe. P. Tertil stawiając kandydaturę swą do parlamentu, będzie musiał rzec się burmistrzostwa, w zamian za co nie otrzyma poparcia socyalistów-żydów, którzy stawiąc będą swego kandydata, tym razem katolika socyalistę, najprawdopodobniej Dra Marka z Krakowa. Gdyby p. Tertil nie rzekł się burmistrzostwa, to i tak klika, z którą zawarł sojusz, kandydatury jego nie poprze, owszem zwalczać ją będzie. Wobec tego Tarnów na razie jest bez kandydata.

Z wiejskiego 2-mandatowego tarnowskiego okręgu stawiają jest kandydatura posła Witosa i niejakiego Bodziucha. Poseł Witos przejdzie prawdopodobnie przy 1-szem głosowaniu.

W sąsiednim mieścieko dąbrowskim okręgu wyborczym postawili kandydatury: poseł Boko i p. Krempa. Szanse ich obydwu są bardzo niepewne. Lud lubi nowość, a koncesye szynkarskie nie pomogą wcale p. Bojce do zdobycia mandatu wobec akcyi żydostwa całego z powiatu mieleckiego i dąbrowskiego. Oprócz nich wysuwana jest kandydatura nauczyciela ludowego, p. Władysława Krawczyńskiego, popierana przez całe nauczycielstwo z obydwu powiatów.

Z Mielca-Kolbuszowej kandydować będzie podobno minister Eks. Biliński.

Stojalowczycy przed wyborami.

W naradach „stojalowczyków” w Bielsku wzięło — jak nam donoszą — około 200 mężów zaufania X. Stojalowskiego. Przewodził inżynier Bogucki. W zagajeniu X. Stojalowski napadł na stronnictwo chrześc.-socyalne, podnosząc śmieszny zarzut, że stronnictwo to zabrało mu jego program (!) Akcyę wyborczą omawiał p. Stohandel.

Na chyzanowski okręg przeznaczono X. Stojalowskiego jako kandydata, gdyż, w przeciwnym razie mandat ten przypadłby stronnictwu chrześc.-ludowemu”. Bardzo ostro wystąpili mowcy przeciw kandydaturze p. Fijaka w żywieckiem. W okręgu tym występuje aż 4 kandydatów stojalowczyków: inż. Bogucki, Fijak, Krupka i Marek. W okręgu bielskim kandydować będą: Dobija i Stohandel. W rzeszowskim stanie nadal p. Szajer.

Zebrańnię zakończyło się przedwczesnie, gdyż przyszło na niem do burzliwych zajęć X. Stojalowski nie chciał pozwolić na krytykę p. Fijaka i zażądał zamknięcia obrad. W dyskusyi atakowano gwałtownie p. Stojalowskiego. Uchwalono postawić mu kontr-kandydata.

Protesty wyborcze.

Po obu Krowdorzach i Warszawskiem wnieśli energiczny protest przeciwko sposobowi przeprowadzania wyborów do Rady m. także obywałe Łobzowa.

Protest ten zawiera szereg faktów dowodnie świadczących o tem, jak bezprawnie urzędowała komisya wyborcza, albo jak magistrat rozmyślnie przekreślał listę wyborców zestawiając ją.

Między innymi protest przytacza następujące fakty:

1) Tomasz Goczoł nie został dopuszczony przez komisję do oddania głosu. Postanowienie komisji, że nie należy go przyjąć dlatego, że na liście jest nie Tomasz ale Jan, nie wytrzymuje krytyki.

Sam Ludwik Łazarz jeszcze przed wyborami przeglądając listę i spostrzegłszy na niej Jana Goczoła, zwrócił na to uwagę Dra Rudolfa Sikorskiego, który oświadczył, że imię poprawił: jakoż na legitymacyi skreślił Jan a niepisał Tomasz, a nie zrobił tego na liście wyborców, z jakich powodów, jest nam oczywista niewiadomo. Już tu zaznaczamy, że lista wyborców aż trzy razy była przepisywana przez magistrat i za każdym razem brzmiała inaczej, co skonałował cały szereg wyborców.

2) Kominkowska Jadwiga nie została do-

puszczoną do oddania głosu, aczkolwiek na liście była umieszczoną.

3) Mandl Rudolf i Myczkowska Helena również nie zostali dopuszczeni do głosowania, aczkolwiek byli umieszczeni na prawomocnej liście i przez nikogo nie reklamowani.

4) Olesek Józef nie został dopuszczony do głosowania, umieszczony na prawomocnej liście, a to rzekomo z tego powodu, że pozostaje w śledztwie o zbrodnię. Na czem oparła komisya ten zarzut nie wiadomo, Olesek nie tylko w dniu wyborów nie był oddany nrawomocnie pod śledztwo, jak tego żąda § 23 ustawy 4. statutu, ale nawet nie miał żadnych dochodzeń karnych, któreby mu zresztą prawa wyborczego nie odebrały.

5) Paprocki Wincenty niedopuszczony został do głosu mimo, że na prawomocnej liście był zamieszczony. Należy nadmienić, że wyborca ten głosował z tego samego tytułu i zesłałym razem a podatek przepisany płać już cały rok 1910.

6) Majerczyk Majer nie dopuszczony został do głosu z powodu, że na prawomocną listę, w której zamiast Majer było imię dla żyda (!) Marja. Nadmienić należy, że w liście pierwotnej śkrytnie był Majer, z takiej też listy porobili sobie wyborcy odpisy, nagłe przy głosowaniu znajduje się inna lista, gdzie zamiast Mayer jest Marja.

7) Buczak Franciszek nie został dopuszczony do głosowania mimo, że przedstawił dokument sądowy, wykazujący, że jest opiekunem małoletnich dzieci i jako taki był dostatecznie legitymowany. Również nie dopuszczono go do głosowania za Agnieszką Łabajową.

Niesłusznie dopuszczeni do głosowania zostali n. p. Natan Koh, Kraków, Dietłowska 9, został dopuszczony do głosowania, jako Dawid Holländer nie jest nim, bo Holländer jest w Opawie. Komisya wbrew temu od fałszywego głosu przyjęła. Dnia 4 kwietnia 1911 Dawid Holländer był w Opawie a przyjechał dopiero popołudniu do Krakowa po godz. 5-ej, podczas, gdy Natan Koh przedstawiwszy się przed komisją za Holländra oddał głos przed 1-szą godziną.

Pękała Wojciech dopuszczony został do głosu, mimo że za kradzież był karany i jako taki w § 23 ust. 3 statutu prawa głosu nie miał.

Oprócz tego protest przytacza następujące fakty niedozwolonej agitacyi za Nred-Schneldrem.

Dorota Chwastkowa, Łobzów, stwierdził, że Franciszek Nachowicz z Łobzowa, agitator dra Schneldra, dawał jej 20 koron za głos, by go oddała drowi Schneldrowi.

2) Stypuła Jan, Łobzów, stwierdził, że tenże Nachowicz dawał mu 100 koron za głos dla dra Schneldra.

Straszak

„propagandy katolickiej”.

P. Stołypin, który ostatnim zamachem na „parlamentaryzm” rosyjski zmobilizował przeciw sobie nawet biurokracyczną Radę państwa, usiłuje podeprzeć swą zagrożoną pozycję dalszym rozdmuchaniem istniejącego nacjonalizmu. W Królestwie Polskiem, jak również na Litwie i Rusi orgie rusyfikacyi święcą ciągle „tryumfy”. Trzeba było wymyślić jakieś nowe „niebezpieczeństwo”. I znalazłono je w sercu Rosyi, w Moskwie, gdzie uwiła sobie gniazdo „intryga polsko-katolicka”, zagrażając prawosławiu! Już treść przytoczonego wczoraj rosyjskiego komunikatu rządowego nie pozostawia żadnej wątpliwości, że chodziło tu rzeczywiście o nowy „istotno-ruski” humbug. Bo z jednej strony komunikat zaznacza, że wydalony X. Wierciński (Niemiec z pochodzenia) przybył do Moskwy w celu „prowadzenia walki z polskością w kościele”, a z drugiej — wykrywa w tymże kościele „intrygę polską” i obwieszcza o zamknięciu schroniska, utrzymanego przez kat. Tow. dobroczynności, za taką zbrodnię, jak wychowywanie dzieci polskich po polsku...

Cała sprawa „katolickiej propagandy” w Moskwie, rozdmuchana obecnie do takich rozmiarów do jednego „nielegalnego” faktu: X. Wierciński jest Jezuitą, a członkowie tego zakonu mają zakazany pobyt w Rosyi. Ale z tego faktu skorzystano, aby ukuc wielką antypolską i antikatolicką akcyę, tembardziej, że wolało przechodzenia z prawosławia na inne wyznanie przyczynia się do znacznego zdobycy katolicyzmu nawet w rdzennej Rosyi. Jest faktem — co stwierdza komunikat — że w Moskwie skorzystało z tolerancyi religijnej do 1000 prawosławnych i starowieców, przyjmując katolicyzm. I te było główną przyczyną tej „nowej furi” antikatolickiej w Rosyi.

Bardzo smutną w tej całej sprawie rolę odegrało dwóch b. popów, którzy przeszli na

katolicyzm i otrzymali godność kapłańską w kościele katolickim X. Mikołaj Tołstoj i ks. Storożew. Obaj udawali gorliwych katolików, a jednocześnie denuncjowali przed władzami księży katolickich o rzekomo niedozwolonej propagandzie. Stwierdza to *Correspondance de Rome*, biuletyn informacyjny rzymski dla spraw Kościoła, redagowany przez mons. Benignego. Jeszcze przed wydaleniem X. Wiercińskiego i komunikatem rządu rosyjskiego *Corres. de Rome* pisał:

„Z dokumentów i wiadomości, ogłoszonych w „Nowoje Wremia“ i w innych dziennikach rosyjskich, wytyka, co także i nasze specjalne informacje potwierdzają, że ksiądz Mikołaj Tołstoj, były prawosławny duchowny, który przeszedł na katolicyzm i mieszka w Moskwie, kładz Storożew, były pop starowierców, który niedawno przeszedł na katolicyzm i mieszka w Moskwie, zadenucyował swoich współbraci przed policją i prasą prawosławną, czem wywołał prześladowanie przeciw katolicyzmowi duchowieństwu. Ta denuncjacja dała powód do rozpuszczania najrozmaitszych pogłosek, wychodzących z kół rosyjskich, wrogich katolikom, a zdolnych do wzbudzenia fanatyzmu polityczno-religijnego przeciw Kościołowi katolickiemu. W ten sposób rozpuszczają się wieści, jakoby X. Wierciński z Moskwy był przebrany biskupem, albo co najmniej tajemniczym delegatem, któremu zostało poruczone zorganizowanie sieci zgrupowań jezuitów z nadzwyczajnym pełnomocnictwem i t. d. Są to dla każdego uczciwego człowieka śmieszne wytwory fantazji, ale które bywają wykorzystywane przez niegodne osobistości. Dlatego też należy spodziewać się wrogich prześladowań, za które odpowiedzialność spada na dwóch tych dawnych popów, którzy na to się zjawili, aby wprowadzić zamieszanie i zszesnścić Kościół katolicki, a teraz krwawie lzy mu wytoczą.”

Przewidywania te nie tylko sprawdziły się co do Joty, ale p. Stolypin pragnie skorzysta z tych denuncjacyjnych fałszów, aby przyzobaczyć niemi swe skronie — jako jedynego „zbawcy Rosji“.

Jak wiadomo „Nowoje Wremia“ w swych artykułach o „propagandzie katolickiej w Moskwie“ atakowało ciągle jako głównego inspiratora tej propagandy X. metropolitę Szeptyckiego, który — sędziem rosyjskiego komunikatu rządowego — miał rzekomo wysłać X. Wiercińskiego do Moskwy w specjalnej misji. Otóż na zapytanie współpracownika lwowskiej „Gazety Wieczornej“ X. Szeptycki oświadczył, że X. Wiercińskiego zna od lat wielu i stykał się z nim jeszcze w czasie swych studiów w Krakowie. X. Wierciński jest z pochodzenia Niemcem, ale wychowany został u jezuitów w Galicji i włada wybornie językiem polskim. Przebywał długie lata w Galicji, jakiś czas był profesorem w seminarium katolickim w Jassach, ciągle jednak należał do galicyjskiej prowincji jezuitów.

„Przełożonym X. Wiercińskiego — oświadczył dalej X. Szeptycki — nigdy nie byłem gdyż on jako jezuita podlega tylko generałowi OO. jezuitów w Rzymie i prowincjałowi w Krakowie. Jako wicedekan parafii moskiewskiej zależny był od rzymsko katolickiego metropolity mohylewskiego. Sprawa unii w Rosji interesują się — rzecz prosta — serdecznie i znam wszystkich księży katolickich Rosyan, ale też na tem i koniec. O ile znam X. Wiercińskiego, wątpię, aby dopuścił się tego co mu zarzucono. Rząd rosyjski wiedział o jego pobycie w Moskwie, nie wiedział tylko, że był on jezuitą.“

Pruska wizyta w Wiedniu.

Wiedeń, 11 kwietnia.

Cesarz Wilhelm II od pamiętnego roku aneksyi Bośni i Hercegowiny należy do monarchów, z którymi mieszkańcy stolicy państwa austriackiego sympatyzują. Przedtem był monarcha niemiecki w Wiedniu niepopularnym, tak jak niepopularnym może być tylko król pruski. Wiedeńscy Prusacy nie lubią, raczej nawet nie cierpią, uważając ich za proletaryat szczerów niemieckich stojący najniżej pod względem kultury, umyślości i etyki. No, ale Wiedeńscy na ogół są gorącymi patriotami austriackimi i „szczerzy“ sojusznik cesarstwa austriackiego, który mu w ciężkich czasach dał tyle dowodów przyjaźni i życzliwości, będzie przez Wiedeńczyków zawsze mile widziany i serdecznie witany. Dobroduszości wiedeńskiej obca jest bajeczka o wilku, przyodzianym w owczą skórę.

Wilhelm II. „leci“ na popularność; lubi pompę serdecznych przyjęć, rozkoszuje się entuzjazmem rozgłoszonych okrzyków „Hoch leb!“ a dźwięki ceremonialnych pieśni w rodzaju „Hell dir im Siegeskranz“ wrawiają go w zachwyt i rozrzewnienie. Dlatego tak często w ostatnich kilku latach pojawia się w Wiedniu. Ostatni raz bawił tu przed kilku tygodniami. „Wskoczył“ do Wiednia na godzin kilka odwiedził swego czcigodnego sprzymierzeńca, pojawił się w towarzystwie żony i jedynej córki. Berlińskie dzienniki przyniosły wiadomość, iż w głowie cesarza niemieckiego powstał plan, aby utrwalić przyjaźnię z Austrią, przez wydatanie córki za jednego z arcyksiążąt, który może zasiądnąć na tronie państwa austriackiego. „Tu felix Austria nubes.“ Dość, że cesarza Wilhelma przyjmowano w Wiedniu za ostatniej gościnny bardzo serdecznie, ale jeszcze serdeczniej witał Wiedeń syna jego, Fryderyka X. Wilhelma, który z żoną przez 2 dni bawił świeżo z odwiedzinami na austriackim dworze.

Pierwszy akt gościnny pruskiego następcy tronu w Wiedniu miał miejsce na wspaniale i krzykliwie przystrojonym dworze kolei południowej. Sędziwy monarcha Austro-Węgier jawił się w otoczeniu niemal całego dworu. Cesarz Franciszek Józef jawił się w generalskim pruskim uniformie, który skrywał się pod płaszczem; południe niedzielne było bowiem chmurne, przenikające chłodem. Opodal następcę tronu arcyksiążę Franciszek Ferdynand, również w pruskim mundurze z kółto pomarańczową wstęgą orderu Czarnego Orła. I inni z arcyksiążąt, którzy są właścicielami pruskich pułków natoczyli na przyjęcie poczdamskich gości uniformy pruskie i wstąpił tego orderu.

Około godziny wpół do 5-tej zjechał pociąg dworski. Wagon, w którym znajdowała się para pruska zatrzymano w miejscu, przed którym stał cesarz austriacki. Kamerdynerzy szybko pootwierali drzwi przedziałów. Pierwsza zeszła z wagonu księżna Cecylia, za nią pruski następcę tronu. Rozpoczęły się powitania bardzo serdeczne, muzyka poczęła grać marsza, tony jednak muzyki zginęły w hałasie wiatów, które wydobływały się z piersi wytwornej publiczności, jaka uzyskała przystęp do hall dworca.

Następcę tronu pruskiego, przyszedł cesarz Niemiec, to młodzieniec smukły, o twarzy najupiększej przeciętnej w rysach i wyrazie, o ruchach ostrych i sztywnych znać dobitnie rezultaty wybornej tresury wojskowej. Ogólne wrażenie: „ein schneideriger Lieutenant“! Ks. Fryderyk Wilhelm ubrany był w mundur austriacki pułku, którego jest właścicielem.

A księżna Cecylia — to młoda, smukła

osóbka o miłutkiej twarzyczce, na której nie widać ani śladu jakiegoś dostojństwa, jakie by czytać wypadało w obliczu przyszej cesarzowej zjednoczonych Niemiec. Ks. Cecylia nie jest pięknością, nawet nie jest ładna. Pochodzi z domu mecklemburskiego, a wszystkie kobiety z rodziny Mecklemburgów, czy to Mecklemburgów-Schwerin, czy Strelitz, posiadają ogromnie wiele wesołości, humoru i rozśmieszku, ale nie są pięknościami. Przecież, ani słysza z dzieł królowa Luiza pruska, pierwsza Mecklemburka, która zamieszkała w zamku następców tronu w Berlinie, nie była „une beauté imperiale“. Żona pruskiego następcy tronu należy do typu kobiet o której „exterieur“ mówi się, iż są one przyjemne. Dzieło pogodne oczy, w których mieszka dyablik pustoty i wesołości, zadarty figlarnie nos, twarzyczka trochę za drobna w stosunku do postawy. A przytem ogromnie elegancka; na dworcu kolei południowej już zaprezentowała panom świetnie skrojony kostium o barwie rubinowo-czerwonej, który nosi z szykiem, może trochę berlińskim wyzywającym szykiem.

Rząd dworskich powozów, pysznych swą ceremonialnością, zaprzęzonych w przeszliczne konie ruszył ku miastu. Ze względu na pogodę jechano w zamkniętych karetach. W pierwszej cesarz austriacki i pruski następcę tronu, w drugiej księżna Cecylia w towarzystwie arcyksiężny Maryi Annunziaty i t. d. Ulice, które imi przejeżdżały karety dworskie strojne w chorągwie i kwiaty. Po obu stronach ulic szpaler z tysięcy ciekawych ludzi, policya utrzymuje porządek, a publiczność wznosi przegłoszone wiatowe okrzyki.

Powozy dworskie dojeżdżają do Burgu. Przy wiedeńskiej rezydencji cesarza Franciszka Józefa najtęmniej i najgłośniej. Dekoracje tam najwspanialsze, publiczność, która zalegała trybuną jest najbardziej dystyngowana i najstrojniejsza. Znow burza okrzyków „Hoch i Heil“ i w kilka minut później publiczność rozprasza się, zziębła i zmęczona długim czekaniem.

W wieczór niedzielny odbył się wspaniały obiad dworski, który przy stole zgromadził członków rodziny cesarskiej, później „soire“ u dworu na jakie rozłożono przeszło 800 zaproszeń. W niedzielę para księżna udała się wczesnym ranem do krypty cesarskiej u Kapucynów, aby złożyć wieńce na grobowcach cesarzowej Elżbiety i arcyksiężni Rudolfa. Program pobytu pruskiego gości objął dalej uroczyste przyjęcie u ambasadora niemieckiego, wreszcie obiad w Schoenbrunnie, w którym wzięli udział prócz członków domu panującego świta pruskiego następcy tronu i rozmaici dostojnicy. Po godz. 8-jej wieczorem automobile dworskie ruszyły z Schönbrunna na dworzec kolei północnej. Na dworcu imieniem cesarza poęgnął gości następcę tronu austriackiego.

W mieście tymczasem poczynano zdejmuwać z domów dekoracje, w jakie Wiedeń przystroił się na pruską wizytę. A ludzie pilnie czytali w gazetach, które poprzynosiły szczegółowe sprawozdania z poszczególnych momentów wizyty pruskiej pary księżnej, oraz opisy tuesta, jakie w Wiedniu zaprezentowała miłutka ks. Cecylia.

Tak ubiegły dwa dni życia wiedeńskiego, poświęcone w zupełności gościnie przyszłego władcy państwa niemieckiego. Polityczne znaczenie tej wizyty jest minimalne. Dopóki cesarz Wilhelm II pojawia się w Wiedniu, jego enuncjacje tymko i jego oficjalne są... wiadomości na temat wzmocnienia trójprzymierza są... miodrodajne. Ale i ks. Fryderyk Wilhelm powoli wchodził w świat polityki mocarstwowej. Przybył przecież z Rzymu, gdzie idąc za śladami cesarskiego ojca popisywał się politycznymi toastami. Mówił o sympatyach jakie Hohenzollernowie żywią dla panującej rodziny sa-

baudzkiej, o sile trójprzymierza i sympatyach, jakie ono ma w Niemczech itd. Pruskiego następcę tronu przyjmowano w Rzymie dość serdecznie. To „dość“ trzeba podkreślić, jeśli się zna temperament Rzymski i ich szalenie łatwo, na zawołanie czy zamówienie wybuchający z huraganową zdatą się silny entuzjazm. Zresztą przyjęcia czy to monarchów, czy książąt, powołanych do roli przewodniczej w przyszłości zwykle wypadają doskonale, nie tylko dzięki entuzjazmowi wszelkich ludów, co maszynie reżyżerskiej, która umie umiejscowić latać rozmaite luki i nawet sztucznie inscenizować radości i zapały tłumy. Wieloletnia praktyka jest zjawiskiem pedagogiem. (rab).

Hołd wszechnicy lwowskiej od młodzieży.

Delegaci Zjazdu „Ogniwa“ złożyli w ubiegłą niedzielę hołd wszechnicy lwowskiej z okazji 250-tej rocznicy jej założenia przez króla Jana Kazimierza. Senat akademicki *in corpore* poprzędany przez berla senackie w przystrojonej zielonej auli uniwersyteckiej przyjął adres młodzieży akademickiej od przyzwydm „Ogniwa“, imieniem którego Dr Lesław Węgrzynowski przemówił w te słowa:

„Magnificencyo Rektorze i Senacie Wszechnicy Kazimierzowskiej!

„Stajemy dziś przed wami my, przedstawiciele młodzieży polskiej, zebrani z wszystkich ziem Rzeczypospolitej, reprezentanci młodzieży kształcącej się na uniwersytetach Rosyi, Niemiec, Austrii, Belgii, Szwajcaryi i Francyi, aby złożyć należny hołd „prastarej Wszechnicy lwowskiej. Lat 250 mija, kiedy dekretem króla Jana Kazimierza powstała ta młodsza siostrzyczka Almae matris Jagiellonicae. Dnia 20 stycznia 1661 roku z kancelarii królewskiej wyszedł dekret, mocą którego powołano do życia nowe ognisko kultury polskiej, a myślą królową było, „ut in Roxolanis quoque Provinciis et Regionibus solidae veritatis virtutisque professioni debitus adstruatur honor, faciliter ac libenter in animum induximus“. Jaśny był cel i wielkie miała nasza „Alma Mater“ zadanie. Miała być ona ogniskiem nowym naszej prastarej kultury, wzniesioną była na chwałę nauki polskiej, na chwałę Rzeczypospolitej, jako widomy znak nierozszerwalności tych ziem ruskich z resztą Rpltej, ziem, niezdobychytnym ogniem i żelazem, ale połączonych dobrowolnym węzłem dzięki sile naszej kultury.

„I nie fortece przeciw ludności, nie wojsko w stal zakute wysłano na Ruś. Na Ruś szli uczeni i mieli ślad ziarno wiedzy, a Alma mater miała zapłonąć wielkim płomieniem, rozświecającym hen krańce Rzpłtej. Nie wynarodowienie bratniego narodu ruskiego, ale zjednoczenie kulturalne miała ona na celu. Walka z cywilizacją bizantyjską w imię cywilizacji zachodniej. To było hasło wielkiego króla.

„Hasło brzmiało nam ono jak rozkaz potężny. W życiu narodu nie może być rozdźwięku między jego pełną choćby przeszłością a teraźniejszością. Jeden wielki łańcuch łączy to, co przeszłe z nieznanym jutrem. Myśl naszych przodków, która dała życie wielkiemu dziełu, żyje i żyć musi dalej w tych oto murach, wskazując, kiedy iść mają dążenia i cele młodzieży ludów, zamieszkujących kraje Rzpłtej. Nie walka i nie nienawiść, ale dążenie do wiedzy, do równości, braterstwa i wolności“.

„Światło więc należy. Świadomi jesteśmy rozkazu królewskiego. Przyrzekli i przekazali następcom wielki król: Promitti-

mus denique pro nobis Serenissimisque Successoribus Nostris no dictam Universitatem Leopoltanam in his omnibus quae integritatem illius spectant in valore vigoreque ac nitore suo conservaturos et propagaturos. Nie mogą spełnić tego rozkazania królewskiego następcy króla. Po latach chwały niewola nam w udziale przypadła i dziś my — prawie syny naszych ojców, wierni poddani Najjaśniejszej Rzeczypospolitej rozkazanie to spełnić musimy. I nie uronić z dobra nabytego znojem i pracą pradziadów, ale przysporzyć nowego i przekazać synom naszym“.

Tu wręczając dyplom na pergaminie, opatrzonej podpisami delegatów, a także wszystkich akademików obecnych i dawniejszych, którzy kształcili się na tutejszej wszechnicy, odczytał treść dyplomu, pisaną starą polszczyzną.

Dyplom kończy się następującym słowem:

„Wszystkim burzom i nawałnicom nieknięta została się nasza wszechnica, niezłomna przeto żyje wiara, iż ojcowizna, pomnożona dorobkiem naszym, przekazemy potomności.“

„Slubujemy przeto Jej w imieniu naszym i następców naszych wierność idej w Niej uosobionej, wierność z zasadom przez Nią głoszoną“.

Przy tych słowach opuścił się berla senackie i wszyscy wysłuchali tej przysięgi — stojąc.

W podniosłych słowach odpowiedział młodzieży rektor uniwersytetu X. Jaszowski. Zakończył następującym przyrzeczeniem:

„Wy panowie, przynieśliście tu dziś silną wolę i zapał i zdolni tym zapałem ślubujecie w swoim i następców waszych imieniu wierność idej, uosobionej w naszej Almae Matris, wierność zasadom przez nią głoszonym. W zamian przyjmicie od nas uroczyste zapewnienie, że pomni odpowiedzialności moralnej wobec narodu i potomności, stać będziemy wiernie na straży jej praw dziejowych i dobitku narodowego i póki tchu w piersiach, nie ustaniemy w ożywczym staraniach, aby niczego nie uronić ze skarbnicy naszej duchowej, ale owsem, oddać ją następcom wzbogaconą pomianami polskiej nauki i polskiego ducha. — Cześć wam i dzięki!“.

Na zakończenie po okrzykach na cześć wszechnicy i senatu z pieśnią „Jeszcze Polska nie zginęła“, młodzież ruszyła pod pomnik Mickiewicza, gdzie p. Tadeusz Głusiński przemówił do zgromadzonej publiczności na temat doniosłej uroczystości, — obchodzonej przez wszechnicę.

IX. Walny Zjazd Delegatów Polskiego Tow. Pedagogicznego.

(Od naszego korespondenta).

Lwów, 12 kwietnia.

Na dzień dzisiejszy i jutrzejszy swołano do Lwowa IX. Walny Zjazd Delegatów Polsk.

Tow. pedagogicznego, rozpoczęty uroczystym nabożeństwem w kościele archikatedralnym. Wskaznikiem dla działalności Tow. w roku 1910 były uchwały, powzięte na ostatnim, VIII. Zjeździe Delegatów. I tak postanowiono nie spuszczać z oka sprawy organizacyjnej szkół dla mniejszości polskich, zebrać w tym zakresie szczegółowe daty statystyczne z każdego powiatu i przesłać je do użytkowania poszczególnym oddziałom Tow. w kraju. Potrzebę tych szkół mniejszości uznano wszędzie tam, gdzie jest 40% dzieci polskich. Nadto polecono Zarządowi Głównemu, aby zachęcał gorliwych nauczy-

GASTON LEROUX.

Zaklęty fotel.

POWIEŚĆ

— Miałeś pan więc nadzieję dziś wprowadzić cenną skrzynkę do swojego mieszkania? — Tak właśnie, miałem nadzieję, że uda mi się uśpić ożujność Agatki, która na nieszczęście ułożyła sobie, że wisity człowieka z katarynką są dla mnie złą wróżbą i zapowiadają jakieś nieszczęście. Pojmujesz pan, że niepodobniestwem jest dla mnie walczyć z kobiecyim uporem ciemnego, zabobonnego jej umysłu.

Niestety, przyszłość dopiero miała wykazać, jak trafny instykt kierował przecuciami wiernej służącej.

— A teraz — mówił dalej muzyk — obejrzyj pan moje małe muzeum, które jest dumą moją i pociechą. Zebrałem tu wszystkie wybitniejsze okazy instrumentów muzycznych, tych zwłaszcza, które wyszły już prawie z użycia. Oto jest lira północna, a to harfa minstrelów, obie pochodzą z XV. w. — A tu lutnia, psalteryon, teorban i gitara, moja ukochana gitara. Gdyby Agatka wtrągnęła tu kiedy, powyrzuczałaby niezawodnie większość tych moich skarbów, uważając je za nieużyteczne rupiecie.

Tu Marcin Latouche westchnął, a sekretarz ubolewając zaczął nad losem biednego artysty, uwarzonego do tego stopnia przez ciemną i despotyczną kobietę.

— Nie żałuj mi pan — odparł Latouche z pół uśmiechem — gdybym nie miał mojej Agatki, zostałbym już dawno bez dachu i bez chleba. Mówiłem panu już, że środki moje są skromne i pocziwa moja go-

spodyni dokazuje cudów zapobiegliwości, by mi na niczem nie zbywała. Dba o mnie nie-strychanie i dogadza mi we wszystkim, — tylko na nieszczęście, nie znosi muzyki. To też grywam tylko wtedy, gdy mi się uda wyprawić Agatkę na miasto.

Mówiąc to, Marcin Latouche przesunął piessczotliwą rękę po swych ukochanych instrumentach.

— Patrz pan — mówił dalej — a to mój fortepian z- głuchą klawiaturą, na którym grać mogę, ile mi się podoba, wtedy nawet, gdy Agatka znajduje się w domu.

Tu Marcin Latouche rzucił się na swój fortepian i grał na nim począł, przebiegając palcami po klawiszach ze zdumiewającą niezręcznością.

Odchylił głowę w tył, a oczy jego zwrócone w sufit, świadczyły o przejęciu i natchnieniu, z jakim wykonywał skomplikowany utwór muzyczny.

Że jednak głucha klawiatura była także i niemą, więc naturalnie Hipolit Patard nie usłyszał ani jednego dźwięku z tego wspaniałego koncertu. Nagle Marcin Latouche urwał i zamknął fortepian, a w oku jego błysnęła łza wzruszenia.

— Pan nie słyszałeś nic, drogi przyjacielu, podobnie i Agatka w kuchni, a przecież to dla mnie grało wszystkim tonami mej duszy. Ja jeden słyszałem melode, — która brzmiała chwilami potężnie, prawie ogłuszająco, jak najwspanialsza orkiestra.

Wrażenia te należały do tych subtelnych tajemnic duszy artysty, których Hipolit Patard nie próbował nawet zgłębiać. Natomiast jedna jeszcze wątpliwość leżała mu na sercu i tę postanowił rozstrzygnąć.

— Powiedziałeś mi pan już tyle — rzekł do Marcina Latouche, że nie będzie może niedyskrecyją, jeśli zadam panu jedno jeszcze pytanie. Czy znałeś pan już dawno panów Mortimera i d'Aulnaya.

Marcin Latouche nie odpowiedział odrazu, lecz wziął ze stołu lampę i podniósł ją ponad

głowę swego gościa. Był to ruch zupełnie naturalny, gdyż wychodził właśnie z tajemniczego pokoju z instrumentami i udawał się do gabinetu, w którym nie było wcale światła.

— Odprowadzę pana aż do bramy — mówił artysta — a nawet i dalej jeszcze, gdyby pan obawiał się iść sam przez tak pustą dzielnicę.

— O nie, dziękuję panu serdecznie, nie chcę, aby się pan dla mnie trudził.

— W każdym razie poświęć panu — mówił uprzejmy muzyk, a gdy już byli na schodach, przypomniał sobie widocznie zadanie poprzednio pytanie.

— Tak jest, znalazł się bardzo dobrze z Mortimerem i Maksymem d'Aulnaya, byliśmy kolegami i starymi przyjaciółmi, dlatego też, ubiegając się o fotel w akademii, postanowił mi przeszkadzać sobie wzajemnie. Schematyzmy się też od czasu do czasu w mieszkaniu jednego, to drugiego z nas i rozmawialiśmy także o groźbach Elifasa, które zresztą nie przerażały nas wcale.

— A co znaczyły słowa, które usłyszała paniśka służąca? O jakiej zbrodni mówiliście panowie?

— Marcin Latouche zeszedł z kilku schodów i zwrócił uwagę Hipolita Patard, że w tem właśnie miejscu znajduje się zakręt, a potem rzekł:

— Te słowa powiedziałem na pół żartem, mając właśnie na myśli Elifasa. Utrzymywałem (ale uważaj pan, tu właśnie jest nierówność schód). Otóż utrzymywałem, że człowiek ten, nie mógł pragnąć na serwo śmierci swoich bliźnich i że samo takie pragnienie, byłoby już zbrodnią, o jakiej świat nie słyszał. Otośmy już w sieniach.

Marcin Latouche otworzył wówczas bramę ogromnym kluczem i wyjrzał na pusty plac.

— Zdaje mi się, że wszystko tu spokojnie, jeżeli jednak pan wolisz, mogę odprowadzić go do domu.

— Ależ cóż znowu! nie zawstydzaj mnie, drogi kolego. Nie jestem przecie chłobrzem, pozwól mi raczej uścisnąć sobie rękę po raz ostatni.

— Dlaczego po raz ostatni? czy myślisz pan, że umrę jak tameł. Nie mam przecie Bogu dzięki, wady serca.

— Nie, nie, wcale tego nie myślałem, jak możesz pan przypuszczać coś podobnego. Do widzenia, i jeszcze raz dziękuję.

Tu pan sekretarz odwrócił, a brama zamknęła się za nim głośnym grzytem. Siedział z sercem pokręplonym i miał tylko jedną chwilę niemiłą, gdy ujrzał znow na mgnienie oka, chodzącą skrzynkę, która przebiegła mu drogą w bocznej przecznicy. Wiedział już przecie, że światło to nie ma w sobie nic nadnaturalnego, a przecież przeogólnie się mimowoli, jakby obaczył przed sobą upiora.

ROZDZIAŁ IV. Piosenka, która zabija.

Upłynęło dwa tygodnie od czasu śmierci Maksyma d'Aulnaya, a przez ten czas członkowie i przyjaciele akademii starali się zatrzeć i podać w zapomnienie wszystkie bajki dotyczące Elifasa i jego przekleństwa. Natomiast klub Pneumatyków, grupujący się dookoła pięknej pani Bitynii, utrzymywał uparcie, że klątwa rzuczona na fotel trwał będzie w całej sile, dokąd uczony mag sam jej nie odwoła. Ale uczony mag znikł bez śladu i nikt, ani nawet reporterowie prasy nie zdolali odkryć miejsca jego pobytu. Ukrywał się więc widocznie, co było podejrzanem, bo człowiek nie mający nic na sumieniu nie miałby potrzeby ukrywać się. Z drugiej jednak strony sprawiedliwość każe przypuszczać, że umysł trzeźwe, które w ostatnich czasach uległy były także pownej panice, odzyskały teraz mądry spokój i równowagę. Najspokojniejszym zaś i najszczęśliwszym z ludzi był Hipolit Patard, Nikt też nie oczekiwał z taką, jak on niecierpliwością dnia, w którym Mar-

cin Latouche zasiadł wreszcie na zaklętym fotelu, zamykając tem samem usta potwarzom akademii.

Dzień ów nadszedł nareszcie i zgromadził w murach akademii licznější jeszcze publiczność, niż na ostatnim zebraniu. Zauważono tylko nieobecność przyjaciółki Elifasa, pięknej pani Bitynii. Ta pani miała dobrą myśl, nie przychodząc, ba gdyby się, broń Boże, co zdarzyło, nikt by jej nie uratował z rąk tłumy, który rozerwał ją niezawodnie na sztuki. Nie zaszło jednak nie nadzwyczajnego i posiadzenie mogłoby się już prawie rozpocząć, gdyby nie to, że Marcin Latouche nie nadszedł jeszcze. Sekretarz spogłądał na zegarek i stwierdził, że pozostało jeszcze minuta czasu. W tej chwili właśnie dochodził zaczął z ulicy smieszany szmer liczących głosów. Pan sekretarz uśmiechnął się. To widocznie tłum zgromadzony przed akademią witał z zapalem bohatera uroczystości. Szmer wzmagął się i przerodził się z czasem w groźny sblorowy krzyk, który brzmiał niepokojąco. Cała sala powstała i wszyscy słuchali z nateżeniem, zapiarszy dech w piersiach. Naraz zbita fala ludzka wtargnęła z dziedzińca do gmachu, odpychając od progu woźnych i żołnierszy, którzy ją usiłovali powstrzymać. Słychać już było nie krzyk, a żalodne przeogłone wycie, wydobywające się jakby z piersi mitycznego potwora. Dobra chwila upłynęła, zanim obecni zrozumieli co właściwie zaszło. W miejsce Marcina Latouche ukazała się pchana, nieślona prawie przez tłum, bezkształtna postać ludzka w poszarpanych spodnicach, z włosami najeżonemi. Postać ta zmierzwała prosto do sekretarza akademii, rycząc ochryplym głosem.

— Zamordował go panie dożywotni.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

BIBULKI DO PAPIEROSÓW W KSIĄŻECZKACH I OPAKOWANIU PATENTOWEM
CZUWAJ! POLECA ZNANA FABRYKA TUTEK I BIBULEK CYGARETOWYCH
RUDOLFA HERLICZKI W KRAKOWIE
Już sama firma ciesząca się światową renomą daje zupełną gwarancję za dobroć gatunku.
WZORY NA ŻĄDANIE DARMO I OPLATNIE.

MIODOSYTNA Kazimierza Robackiego
Kraków, ulica Sławkowska Nr. 26.
P O L E C A :
Miód stołowy lekki Butelka 1 kor. — Miód Wytrawny But. 1 kor. 40 hal. — Miód essencya Butelka 2 kor. — Miód kasztelański Butelka 3 kor. — Miód stołowy mocny Butelka, kor. 1 20 hal. — Miód kuracyjny But. 1 kor. 60 hal. — Miód kopowiec But. 2 kor. 40 hal. — Miód bernardyński But. 4 kor. — Maliniaki — Wiśniaki — Dereniaki.

cieli-patryotów do pracy w mieszanych polsko-ruskich okręgach i pomyśleć o środkach na wynagradzanie tych nauczycieli za ich pracę na kresach wschodnich.

Do Zarządów zaś oddziałowych Tow. zwrócono się z wezwaniem do zakładania w okręgach mieszanych czytelnik dzieł polskich. Z dalszych prac oświatowych i kulturalnych podnieść należy popieranie ze strony Tow. idei zakładania ferm włościańskich, sprawy wprowadzania przemysłu domowego po wsiach i miasteczkach naszego kraju i stwarzania kursów gospodarstwa domowego przy szkołach ludowych.

Ze spraw własnego bytu upoważniono Zarząd główny do szczegółowego opracowania projektu nauczycielskiej pragmatyki służbowej.

Co do szkół dla mniejszości polskich ogłoszono czasopiśmie „Szkoła” obszerną pracę Dra Nadobnika z tego zakresu, obejmującą obok dokładnego omówienia kwestyi także i zebrań w tabeli i mapy potrzebne dane statystyczne. Na podstawie tej pracy uzyskało nauczycielstwo dokładne dane co do każdego powiatu. Nadto postawił poseł Dr Rutowski w ubiegłej sesji jesiennej Sejmu wniosek uchwalenia odpowiedniej ustawy o szkołach dla mniejszości narodowych.

W kwestyi specjalnego wynagradzania nauczycieli na kresach wschodnich za ich żmudną pracę obywatelską uznano — jako jedyny środek do zdobycia potrzebnych na ten cel funduszy — samopomoc, opartą na nowożytnych zasadach współdziałłości. Dlatego też uproszono ks. Wiktora Potrzebskiego o wygłoszenie na obecnym Zjeździe referatu „O znaczeniu pracy współdziałczej”.

Wielce aktualną i wprost konieczną okazała się potrzeba ochrony i obrony nauczycieli polskich, pracujących wogóle w Galicji wschodniej. Obecny stan kwestyi polskoruskiej odbija się fatalnie na nauczycielach Polakach, jak to miało miejsce z nauczycielem Grześem w Żulinie pod Strymem. Również na przyszłość przygotowany jest Zarząd Tow. do energicznej obrony polskiego stanu nauczycielskiego przed wszelkimi atakami i zakusami.

Co do szkół gospodarczych, dla wiejskich dziewcząt wetałów już Sejm dzięki podjętej akcji poważną kwotę do budżetu na ten cel. Nadto zajmuje się Tow. pilnie kwestyą tak potrzebnej reformy szkolnictwa ludowego, odpowiedni projekt na to, przedstawił Rada szkolna kraj. ma, na podstawie kilku odbytych ankiet, lecz mimo ważności sprawy, dotąd niestety tego nie uczyniła. Również nie dała dotąd Rada szkolna kraj. odpowiedzi, na znamienny memoriał Zarządu Tow., by dopuścić wolną konkurencję w wydawaniu książek szkolnych, dziś zmopolizowanych przez c. k. Wydawnictwo.

Polskie Tow. pedagogiczne, uczyniło pierwszy krok w zakresie pragmatyki służbowej nauczycielstwa, opracowując przez specjalną komisję w lecie z. r. jej projekt. Wywołało to pewne ataki ze strony Związku krakowskiego i Związku nauczycielstwa słowiańskiego w Austrii; Zarząd Tow. usiłował jednak, że dla naszego kraju, potrzebna jest inna pragmatyka służbowa. Projekt Tow. został wydrukowany w „Szkoła”, w numerze grudniowym i będzie poddany pod obrady Walnego Zjazdu.

Tow. projektuje dalej założenie „Komitetu reprezentacyjnego wszystkich organizacji nauczycielskich” — celem solidarnego występowania na zewnątrz nauczycielstwa.

Uchwałą Sejmu z października 1910 postanowiono uzyskać od Rady szkolnej kraj. obciążenie, o ile obciążałoby budżet kraju zrównanie plac nauczycielskich z poborami urzędników państwowych 4 najniższych rang; nadto uchwałą Sejm 200.000 K., jako fundusz zalozkowy dla nauczycieli.

Wreszcie Zarząd Główny Tow. ma ustalenie na oku sprawę stowarzyszenia Domu zdrowia dla swoich członków. W bieżącym roku ma również przystąpić Tow. do budowy drugiego domu na swoim gruncie przy ul. Zimorowicza.

Dochód z wydawnictw Tow. wyniósł w r. u. 72.000 K. przyczem postanowiono także, 10 halersowe broszurki dla ludu. Kolonia wakacyjna w Hucie Korostawskiej gościła w r. z. 63 ubogich, a potrzebujących kuracji chłopców przez 5 tygodni.

Wielką stratę poniosło Tow. przez śmierć swego wiceprezesa, dyrektora szkoły wydziałowej im. Sobieskiego, ś. p. Kornela Jaworskiego.

Fundusz obrotowy Tow. wynosił w r. 1910, 8031 K., fundusz „Własnego domu” 34.858 K., fundusz rezerwy Zarządu Głównego 27.307 K., fundusz rezerw. burz naukowych 27.307 K., fundusz rezerw. burz naukowych im. Godz. Małachowskiego 25.633 K.; wartość domu Tow. wynosił 167.582 K. Bilans majątku Tow. z końca grudnia, 1910 przedstawiła kwotę 280.371 K., zaś budżet na r. 1911 wykazuje sumę 91.420 K.

Al. Ant. W.

Revolucyjna organizacja młodzieży ukraińskiej.

Dzięki energicznemu wkroczeniu władz, zapowiedziane na dzisiejszy, jako w rocznicę zamordowania ś. p. namiestnika Potockiego, demonstracje młodzieży ukraińskiej spełzną, jak się zdaje — na niczem. Centralny komitet rewolucyjnej organizacji ukraińskiej im. Syczyńskiego zawiadomił podobno już w sobotę filie organizacyi na prowincyi, — że sprawą demonstracyi już się zajęły władze, wobec czego polecił zaniechać demonstracyi. Jednocześnie władze szkolne przedsięwzięły wszelkie kroki dla udermienia demonstracyi.

Rada szkolna krajowa wezwała dyrektorów wszystkich szkół średnich w Galicji, — aby dołożyli starań, by młodzież ukraińska nie narażała się niepotrzebnie na przykre skutki burd, do jakich ją agitatorzy podjudzają.

Nie ulega jednak wątpliwości, że demonstracje były przygotowane na szerszą skalę przez konspiracyjną organizację, na ślad której udało się wpaść policji.

Organizacja ta nosi nazwę „Centralny komitet ukraiń. młodzieży serednych szkół” i ona właśnie wydała odezwę do ukraińskiej młodzieży, aby dzień skrytobójczego morderstwa obchodzić uroczystie i demonstracyjnie.

Odezwa ta, apoteozując zbrodnię, wsczepia w młodociane serca młodzieży jad nawiści do bratniego narodu, wyrażając się słowami: „z tak chytrym wrogiem, jakim są Lachy, tylko browniנגiem rozprawić się można”.

Aranżerami tej rewolucyjnej akcji bezwzględnie nie jest młodzież szkolna, lecz z wyższych zakładów naukowych.

Słędztwo toczy się w dalszym ciągu, a szereg przeprowadzonych rewizyj dał tak obfity materiał, iż policja lwowska jest już na pewnych śladach istotnych aranżerów tej konspiracyjnej roboty. Wczoraj mianowicie przeprowadzono rewizję u rosyjskiego rewolucjonisty Kiryła Horatyczka, pisarza „Dniestru”, dalej u Sergiusza Kolosowa, słuchacza filozofii, który wraz z żoną, również słuchaczką filozofii, stykał się bardzo często z ukraińską młodzieżą gimnazjalną we Lwowie, wreszcie w zakładzie litograficznym Andrejczyna przy ul. Kopernika i u kilku akademików ukraińców. Celem tych rewizyj było wydobycie dokumentów, na podstawie których można będzie scharakteryzować obraz ruchu politycznego w tajnej organizacyi młodzieży szkolnej im. Syczyńskiego. Zebrany materiał oddano dyrektorowi policji, panu Reinländerowi, który w tej sprawie odbył wczoraj dłuższą konferencyę z namiestnikiem Bobrzyńskim.

Dzienniki donoszą, że już wykryto autora rewolucyjnej odezwy do gimnazjalistów i żołnierzy ukraińskich.

Od Administracyi.

Celem uniknięcia przerwy w wysyśle dziennika upraszamy wszystkich tych prenumeratorów, którzy jossze przedpłaty nie uiścili, aby najpóźniej do dnia 15 bm. zechcieli uregulować swoje zaległości.

Proszę z towarem pruskim! Kupujcie tylko u chrześcijan!

GABRYELSKA, Krzysztofory, Kraków Wynajmuje i sprzedaje pierwszorzędnych fabryk fortepiany, pianina, harmonie i pianole sa gotówkę lub na spłaty nawet dwudziestomiesięczne. Instrumenty używane od cen najniższych.

KRONIKA.

KALENDARZYK ASTRONOMICZNY. Wschód słońca rozpocznie się jutro o godzinie 4 minut 55 zachód przypada o godz. 6 minut 26; długość dnia godzin 13 minut 31.

KALENDARZYK KOŚCIELNY. Jutro Wielki Czwartek, pojutrze Wielki Piątek.

W sprawie Muzeum rapperswylekiego ogłasza dyrektor Muzeum p. Józef Gałęzowski, że na najbliższym zjeździe Rady muzealnej, t. j. w sierpniu r. b., wszelkie podniesione zarzuty będą grantownie roztrząsane, poczem ogłoszony zostanie memoriał, wyjaśniający wszystkie kwestye dotyczące się instacyi i jej Rady, a poruszone w listach prywatnych i w pismach publicznych.

Kraków, dnia 12 kwietnia.

Pomnik grunwaldzki. Lekarze parcyści pozwolili Wivulicemu przystąpić do pracy nad wykończeniem ostatniej grupy pomnika Władysława Jagiełły na placu Matejki. Całość odlewu spodziewaną jest wczesnym latem.

Mrozy kwietniowe dały się wszystkim we znaki. Przez kilka dni stała temperatura utrzymywała się albo poniżej zera, albo przy niewielu stopniach powyżej zera. Jakkolwiek temperatura nie była tak niska, jak w krajach niemieckich, w Bawarii, Austrii, gdzie nawet szalały śnieżyce, to jednak i u nas wszystkie roboty w polu zostały wstrzymane, tak, że przygotowanie gruntu pod zasiewy w bardzo wielu okolicach musiało być odłożone na czas po świętach Wielkanocnych.

Dzisiaj nastąpiła zmiana, niebo wypogodziło się. Jest więc nadzieja, że i temperatura znacznie się podniesie i wstrzymany mrozami podobnie triumfalny wiosny ruszy znowu szybkim tempem naprzód.

Przedświąteczne czyszczenie miasta z najrozmaitszych podejrzanych indywidualów przez tutejszą policję już się rozpoczęło. Wczoraj w nocy urzędowo po zaułkach miasta wielką „obławę”, która dała obfite rezultaty: aresztowano bowiem przeszło 40 podejrzanych osób obójga płci. Dzisiaj rozpocznie się ich przesłuchanie.

Prof. Kallenbach w Krakowie „Stowo Polskie” donosi: „Prof. Kallenbach, jak krągą pogłoski, ma podobno zamiar porzucić katedrę literatury polskiej na uniwersytecie lwowskim, a przenieść się do Krakowa, gdzie objąłby go ś. p. M. Sokółowski posiadł dyrektora Biblioteki Czartoryskich. Jako następcę jego na katedrze lwowskiej wymieniają prof. Tad. Grabowskiego z Krakowa, prof. Dobrzyńskiego z Fryburga, prof. Bron. Gubrynowicza, obecnie docenta uniwersytetu lwowskiego i kilku innych.

Z Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa. Wczoraj wieczorem odbyło się w sali Izby handlowej doroczne Walne zgromadzenie członków Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa. Zagał przez Tow. prof. Uniw. Dr St. Krzywowski, i poczem wygłosił odczyt p. t. „Goethe w Krakowie”. Prelegent podał szczegóły kilkudniowego pobytu wielkiego poety niemieckiego w naszym mieście, w czasie od 5—7 września r. 1790, gdy podróżował po Europie w towarzystwie ks. Sasko-weimarskiego. Następnie sekretarz Dra W. Klemens Bąkowski czytał sprawozdanie z czynności Twa za rok ubiegły. Podniósł on, że liczba członków Tow. nie podnosi się, a nawet w porównaniu z rokiem ubiegłym się zmniejszała. Przyczek to powiadziła, że społeczeństwo zachowuje się wobec Tow. obojętnie, dlatego liczba członków nie dochodzi nawet do 1000, podczas, gdy Tow. historyczne posiadałoby ich 7000 członków.

Dr Muczkowski przedstawił ciekawą statystykę członków według zawodów: i tak radców miejskich jest zaledwie tylko 11, kupców 21, duchownych 7, rzemieślników tylko 3 i to Introligatorów, u których Tow. oprawiła swoje w dawnotwa.

Inż. Żeleński zapytał, jakie kroki poczyniło Tow. co do użytkowania budynków szpitalnych na Wawelu po ustąpieniu wojska.

Dr Bąkowski wyjaśnia, że Tow. rozpatrywało kwestyę przeznaczenia tych budynków na pomieszczenie Muzeum narodowego i nawet plany projektujące odpowiednie w tym celu adaptacye przedłożyło Wydziałowi krakowskiemu.

W końcu dokonano wyboru Wydziału, w skład którego weszli pp.: Dr Klemens Bąkowski, Stanisław Cercha, Adam Chmiel, Eustachy Chronowski, Dr Wiktor Czernek, Zygmunt Hendei, Dr Feliks Kopeca, Dr Józef Korzeniowski, Dr Stanisław Krzyżanowski, Edward Kubalski, Dr Stanisław Kutrzeba, Leonard Lepsz, Dr Józef Muczkowski, Dr Jerzy Mceiński, Witold Noskowski, Dr Julian Pagaczewski, Władysław Prokasz, Dr Jan Ptaszlik, Dr Stanisław Tomkiewicz, Kazimierz Wyczyński. Do komisji kontrolującej zostali powołani pp.: Władysław Baran, August Raczyński i Dr Feliks Twaróg.

Towarzystwo wydało osobne sprawozdanie ze swej działalności za rok ubiegły, o której później obszerniej napiszemy.

Miejska Kasa oszczędności. Wczoraj wieczorem odbył posiedzenie Wielki Wydział miejskiej Kasy oszczędności pod przewodnictwem prezidenta Dra Leo, w obecności komisarza rządowego Dra Wroblewskiego.

Wydział przyjął do wiadomości zamknięcie rachunków za I. półrocze 1910 r. następnie zatwierdził preliminarz administracyjny na rok 1911. — Uchwalono wypracować i przedłożyć przez dyrektora Dra Stanisławskiego statut Zakładu dla wydawania listów zastawnych, oraz nowelę do obecnie obowiązującego statutu Kasy. Według tej noweli Kasa oszczędności miasta Krakowa po zatwierdzeniu nowych postanowień przez Radę miejską i ministerstwo wprowadzi dziennie oprocentowanie wkładów, stosownie do istniejącego już systemu w większej liczbie instytucji finansowych.

Następnie złożono sprawozdanie z działalności założonej przez Kasę miejską Izby Ludowej. Cyfry, przytoczone w sprawozdaniu, świadczą o dużym rozwoju zakładu, z którego korzystają szerokie koła ludności. Wydział przyjął sprawozdanie do wiadomości, poczem na wniosek Dra Grossa polecono dyrekcji założenie Izby Ludowej we wschodniej części miasta Krakowa.

Dokonano następnie wyboru 12 członków komisji kontrolującej, w skład której weszli pp.: Dr Bandrowski, Bazes, Beringer, J. K. Federowicz, Hałatkiewicz, I. Landau, Dr Leo, Z. Mendelsburg, Ponikło, Szatkowski, Szarski, Turcki, nadto wybrano komisję budowlaną i statutową.

Następnie odbył Wydział posiedzenie tajne. Na posiedzeniu tem odczytano wniosek przez p. Zygmunta Kowalskiego rezygnacyę z obowiązków dyrektora Kasy po 42 latach służby. Sprawę tę przekazał komisji kontrolującej z poleceniem, aby przedłożyła odpowiednie wnioski na najbliższym posiedzeniu Wydziału. Wnioski mają dotyczyć także wyboru trzeciego dyrektora. Trzem zastępcem dyrektorów przedłożono mandaty aż do nowego wyboru!

Wielki Wydział nadał p. Juliuszowi Krzywowskiemu, nacelnikowi Zakładu zastawniczego, rangę I. extra statum. Dotychczasowego praktykanta etatowego p. Augustyna Darzewskiego, zamianowano urzędnikiem w VI. randze, dotychczasową manipulantkę p. Al. Soltysikówną mianowano praktykantką etatową w VII. randze, praktykanta p. Maryana Szotarskiego, urzędnikiem w VI. randze.

Ferye wielkanocne w szkołach średnich będą odąd przedłużone w ten sposób, że Wielki Wtorek już jest wolny od nauki i nado środka po świętach. Tym sposobem od roku bieżącego nanka po świętach rozpocznie się dopiero we czwartek 20 b. m. (nie jak dotąd w środę). Rozporządzenie to wydało ministerstwo wyznań i oświaty dnia 30 marca r. b., l. 8661.

Z teatru miejskiego. Wznowienie „Wachlarza lady Windermere” wypełniło teatr do ostatnich miejsc, na kilka godzin przed podniesieniem kurtyny, wszystkie miejsca były wyprzedane, tak że bardzo wiele osób odeszło od kasy bez bileta; wobec niezwykłego powodzenia tej wytwornej komedyi Oskara Wildego dyrektora teatru powtarza ją we wtorek dn. 18 b. m.; w znakomitej swej roli Mrs Erylne wystąpił pani Solska. W piątek dn. 21 b. m. będzie również powtórzoną piękna tragedia Maeterlinka: „Aglawena i Selisetta” z panią Solską w roli Selisetty; dyrekcya daje to przedstawienie na licznę żądanie zakładów naukowych męzkich i żeńskich, które chcą dać sposobność młodzieży zapoznania się z podniosłym utworem wszechświatowej sławy, a należącym do reper

tuaru t. zw. „theatre blanc”. W dniu dzisiejszym afisz zapowiada „Cyda” Corneille’a. Wyślafskiego po cenach popularnych, i fantykę gra pani Solska.

Raut na szkoły kresowe. Wczoraj w sali restauracyjnej Starożytnego Teatru odbyło się bardzo liczne posiedzenie Komitetu pań, panien, i pańnowo urządzającego dnia 29 b. m. Raut z tańcami na szkołę kresową w Jaworzu. Po odywionej dyskusyi uchwalono w ogólnych zarysach program rautu, do współdziałania w którym postanowiono zaprosić szereg wybitnych sił artystycznych.

W najbliższych dniach rozpocznie Komitet wysyłkę zaproszeń, które redagowano w języku staropolskim.

Po wszelkie informacje należy się zgłaszać do p. Tondosowej ul. Stachowskiego l. 30.

Raut ten, rozpoczynający wiosenny karawał, cieszyć się będzie niewątpliwie wielkim powodzeniem, zwłaszcza, że cel sam powinien zachęcić szerokie koła obywatelki naszego miasta do licznego w nim udziału.

Wieczór muzykaino-wokalny w Podgórzu. Komitet popołudniowej ochrony w Podgórzu, opiekujący się opuszczoną działywą szkołą, urządził w dniu 2 b. m. w sali „Sokoła” wieczór muzykaino-wokalny. Doborowy program wykonywały wybitne sily zaszczytnie znanej szkoły śpiewu prof. Marso i amatorzy-musycy.

Wieczór rozpoczęła umiejętnie przez p. Adolfa Grünberga prowadzona orkiestra „Sokoła”. P. Gottliebowa miłym, pełnym uczucia głosem odpiewała bezpretensjonalnie piosenki Niewiadomskiego, wywołując burzę oklasków. Następnie dał się słyszeć prawdziwy artysta na wiolonczeli p. Dr Rolanowski, porywający słuchaczy dobytaniem z wdzięcznego instrumentu tonów pełnych precyzji i wdzięku. Świetny tercet ze „Strasznego Dworu” Moniuszki, odpiewali udanie pp.: Rogron, Kapalka i Mazanek. Poemat Poego p. n. „Dzwony”, ze znakomitą ilustracyą wokalną oddeklamował p. Bara.

Po paśmie nastąpiła operetka Offenbacha „Czarodziejskie skrzypce”. W jednym tygodniu obrabiono rzecz trudną, a oddano, ją bez zarzutu. Partyy Michasia śpiewała p. Ottówna, Georgetta p. Siemińska, skrzypka Szymona grał p. Kapalka. Wszyscy amatorzy wywiązały się bardzo dobrze ze swych ról i wywołali liczne oklaski u rozbawionej publiczności.

Niezmordowanym inicjatywom wspaniałego wieczorku był X. Władysław Staich, wikary w Podgórzu, który mimo krótkiego swego pobytu pracą swoją społeczną poza obowiązkami parafialnymi, umiał zdobyć sobie serca bliższych znających, a nie szczędząc sił i czasu, kierowany szlachetnym uczuciem pomocy biednej i zaniedbanej działy szkolnej, przysporzył do chodu na cele ochrony i zgłował wieczorek, który długo trwać będzie w pamięci uczestników tegoż.

Pobór wojskowy w korpusie krakowskim odbędzie się w następujących terminach:

Kraków miasto od 19 do 28 kwietnia. Kraków powiat 29 kwietnia i od 1 do 6 maja, Podgórze od 8 do 12 maja, Bochnia od 15 do 31 maja, Wieliczka od 19 do 24 kwietnia, Dobczyce od 26 do 29 kwietnia, Chrzanów od 1 do 8 maja, Jaworzno od 9 do 11 maja, Krzeszowice od 12 do 16 maja, Limanowa od 19 do 25 kwietnia, Nowy Targ 29 kwietnia i od 1 do 4 maja, Krośnice 6 i 8 maja, Nowy Sącz od 10 do 19 maja, Muszyna od 22 do 24 maja, Gorlice od 26 do 31 maja, Biecz 2, 3 i 6 maja, Grybów od 7 do 10 czerwca, Miłówka od 19 21 kwietnia, Żywiec od 22 do 29 kwietnia, Sucha od 1 do 3 maja, Maków od 4 do 6 maja, Jordanów od 8 do 10 maja, Myślenice od 12 do 16 maja, Kalwarya od 17 do 19 maja, Wadowice od 20 do 24 maja, Andrychów od 26 do 29 maja, Kąty od 30 maja do 2 czerwca, Biata od 3 do 10 czerwca, Oświęcim od 19 do 21 kwietnia, Zator 22 i 24 kwietnia, Dąbrowa od 19 do 27 kwietnia, Brzesko 29 kwietnia i od 1 do 6 maja, Wojnicz 8 i 9 maja, Zakliczyn 10 i 11 maja, Pilzno od 13 do 17 maja, Brzostek 18 i 19 maja, Jasto od 22 do 27 maja, Żmigrod 29 i 30 maja, Tuchów od 19 do 21 kwietnia, Tarnów od 22 do 29 kwietnia.

Tow. apierowo „Strzele” z dotychczasowego lekarza przy ul. Długiej przeprowadziło się na stację na ulicy Staszica l. 7, i p.

Nieostrożna jazda. Wczoraj popołudniu podpił sobie dorozkarcz nr 161, Wojciech Wiecezorek i niedaleko ul. Lubicz najechał na nadjeżdżający właśnie tramwaj, przyczem nie tylko on i koń jego odniósł potężnego, ale i dorozka na szerdzeniu uderzając, gdyż koło jej zostało zupełnie zgruchotane. Wieczor-

Ludwik Królikowski.

(autoreferat).

Królikowski zasłynął, ze swej twórczości filozoficzno-społecznej na emigracyi polskiej w Paryżu, w latach 1840 i następnych, jako wyrazićel lewicy naszego wychodźstwa. Wskutek nadzwyczajności i sprzeczności swoich poglądów, pozostał jednak osobobno; może też zrażała do niego kulturalniejsza umysłowa forma szorstka, a czasem nieprzystwoita. Wyznawał naraz najróżniejsze idee. Był jednym z najbardziej jasnych meyanistów polskich, był bezprzykładnym w w świeckiej literaturze głosicielem zasad ewangelicznych, był najskrajniejszym wrogiem papieństwa, był wielobiciem żydostwa, był chwalcą ludzkości, był fanatykiem ludowładztwa i socjalizmu z zaborzeniem komunijstycznym, był zaprzacaczem nadprzyrodzoności, a wyraźnie wierzył tylko w dyabła. Dziwaczny ten zbiór przekonań, narzucał jednak społeczeństwu z podbijającą siłą niesłychanego zapalu i pod apostołską formą rozkazująca, umiloną nieraz twórczym wdziękiem języka. Ostatecznie mimo niekonsekwencyi i brutalizmu, liczone się z Królikowskim poważała, a pomijając innymi, zajmował się nim Adam Mickiewicz, Karol Libelt, Bronisław Trentowski, z późniejszych zaś Henryk Struve i Maurycy Straszewski.

W kraju dał się poznać Królikowski najprzód, jako pedagog. Mianowicie w latach 1830—1837, kierował słynnym zakładem wychowawczym w Krakowie. Pomimo, iż w ostrości swej był niemal tyranem dla powierzonej sobie młodzieży, internat jego za-

znawał rozgłosu i wziętości. Z dalekich nawet stron, najwięcej z Wołynia i Podola, oddawali ojcowie w jego ręce swych synów, a on, demokrata bezwzględny, nie szczędził słów, ani trzciny, dla wypędzenia ze swych wychowanków natęgu pańskości.

Nagle rząd wolnego miasta Krakowa, nakazał z powodów politycznych opuścić Królikowskiemu rzezpospolita.

Królikowski przeniósł się więc do Paryża i tam rozwijał działalność pisarską, jako meyaniczny filozof socyalny, przyczem oddał się pracy wydawniczej, poetyckiej i organizatorskiej.

Głównem, najwzschetroniejszym i naj-sławniejszym jego dziełem jest „Polska Chrystusowa”, przed którą jeszcze wydał dwie książki: „Memoriał historyczny i polityczny o stanie obecnym Wolnego Miasta Krakowa i jego okręgu, na poparcie adresu obywateli krakowskich, podanego rządowi francuskiemu i angielskiemu w październiku 1839”, tudzież „Westchnienie poborne za dynastye Czartoryskich”.

Memoriał powyższy wymieniony, jest cennym dziełem historycznym, opisującym rzeczowo nieszczęsne losy Krakowa od kongresu Wiedeńskiego, aż do epoki porowulcyjnej. Sześćdziesiąt kilka przytoczonych dosłownie dokumentów, tworzy źródłowy podkład pod cały ten wywód. Śmiałość w wypowiedzianiu prawdy i plastyka dantejskich scen, dziejących się w Krakowie pod rządami zaborów, dziś jeszcze tragicznie poruszają czytelnika.

„Westchnienie” za Czartoryskich jest bezimienną broszurą, do księcia Adama Czartoryskiego z wezwaniem, aby zaniechał dążenia do korony polskiej i ogłosił się służą ludu.

Książka ta zawiera jednak mnóstwo ustępów z filozofii religij, etyki z filozofii społecznej itd. tak, że nabiera szerszego znaczenia. Królikowski ma ogromną cześć dla Chrystusa, który jedynie mocen jest wskrzesić i zbawić Polskę i Sam tylko ma być uznany Królem Polskim. Atoli do księcia Chrystusowego zalicza Królikowski wyjącznie wiernych, pełniących przykazania ewangeliczne; odrzuca zaś pierwiastek władzy, tradycyi i hierarchii, atakując obelżywie papieństwo, przez co odrywa się od Ewangelii, której mniema się być prawym głosićelem.

W dziedzinie moralności na pierwszym miejscu stawia poświęcenie się dla drugich, zwywa do doskonałości we wszystkim, a najbardziej potępia spiewianie się uznanej prawdy.

W dziedzinie społecznej uznaje Królikowski pięciokrotnie potrzeby człowieka: pożywnie, odzienie, pomieszkanie, naukę; i „zspołecznienie się z braćmi t. j. wejście do królestwa Bożego”. Nienawidzi arystokracji, uwielbia zaś lud, w którym widzi nowego Samsona i zdolność do nieśmiertelności na ziemi. Osobista własność jak najstrzeżonej gani. Domaga się zupełnej wolności druku i nauzczenia, a przeszkadzających w tem zezwala zabijać. Popadając w extazje, błogosławi ludowi, któremu przepowiada wszechwładztwo. Za naczelne zadanie narodu uważa w praktyce ochranianie ludu od nieuctwa, spodlenia i nędzy.

Królikowski, aczkolwiek sam pograżony często w chaosie przeciwności i fantazyowania, jest gorącym miłośnikiem prawdy, której potęgę i wpływ błogi wystawia w prze-pysznych zdaniach i apostrofach. Za to przy-

jętpony jest i jakby obłąkany w ocenie sztuk pięknych, prawdopodobnie wskutek zacieklności względem Kościoła katolickiego; woła, iż ludy powinny brzydzić się sztukami pięknymi i że wszyscy artyści, to pankowie, lub słuzący pańdom.

Po wypisaniu tak barbarzyńskich nonsensów, Królikowski za kilka miesięcy oddał się poezyi i to nie bez powodzenia artystycznego; utwory te wchodzą już w skład „Polski Ghyrtusowej”.

Wychodziła ona wielkimi zeszytami, liczącymi przeszło po dwieście stronicy; zeszytów takich wydał Królikowski trzy. Nazywało się to „pismo, poświęcone sprawom społecznym”. Rzeczywiście, rozprawy tam zamieszczone, miały podobieństwo do artykułów, odpowiadając tym sposobem wybuchowemu temperamentowi Królikowskiego. Nie był to system, lecz poszczególne problemy, stanowiące jednak całą filozofię Królikowskiego. Współdziałał też inni pisarze, o ile sił się odpowiadał ideom wydawcy.

Najwybitniejsze z tych idei są następujące:

Zdaniem Królikowskiego trzeba nam Polski — Matki dla każdego Polaka, Polski osobodzonej od wszelkiego panowania człowieka nad człowiekiem, słowem „Polski Chrystusowej”. Zwiastunami takiej Polski były — wedle Królikowskiego — pomiędzy innymi Mickiewicz i Towiański. Polska ma być przemieniona przez zmartwychwstanie i spełnić wielkie postanowienie. Jej misya odnosi się do całej Słowiańszczyzny, w której Polaka ma sarprowadzić owczarnię Chrystusową. Powołanie tułactwa polskiego polega na apo-

stolowaniu Prawdy i Sprawiedliwości, opartej na Miłości braterskiej. Patryotyzmem masywa Królikowski także działanie, aby miłość ewan-gieliczna weszła w życie społeczne.

Królikowski ułożył również obszerny statut dla Zjednoczenia, któreby urczyływistnio owe ideowe cele. Zasady tego zjednoczenia wypływały by miały z przymiotów Boga, jako ich naśladowanie. A więc: jeden duch i miłościwe braterstwo, jawność, staranie o mądrość, odwaga, rzadność, świętość, wytrwałość, dobroćliwość i łaskawość dla wszystkich istot czułych (także dla zwierząt), miłosierdzie, sprawiedliwość itp. Tylko wobec „grzeszników przeciw Zjednoczeniu” nie cofał się Królikowski przed okrucieństwem, przepisując nawet kary więzienia i śmierci. Organizacya polegałaby na swobodnym strzeszaniu się z zachowaniem zupełnej wolności nawet dla dzieci, a wystarczałaby sobie do zaspokojenia wszystkich potrzeb gospodarczych i duchowych zapomocą obranych z pośród siebie sztuk. Każdy uczestnik Zjednoczenia aż do czasów przyścia Królestwa Bożego ma spełniać służbę wojskową. Do tego wszystkiego są też uprawnieni i obowiązane kobiety, za których całkowitą emancypacyą Królikowski nieraz przemawia.

Z poezyi Królikowskiego jest ładnych kilkanaście bajek, ód i pieśni — zwłaszcza te ostatnie bywają pełne uniesienia i rycerskości, głosząc pewien rodzaj rewolucyi oraz pa-salawizmu.

Królikowski jest charakterystycznym, burzliwym zjawiskiem swojej epoki, pełnym ognia, pomysłów i ruchawstwa, nie bez rysów awojskich, a głębokich.

Dr. Kazimierz Lubecki.

Wiedeński Bank Związkowy — Filia w Krakowie

Kapitał akcyjny 130 milionów koron. Fundusze rezerwowe 39 milionów koron Kantor Wymiany z dnem 15 lipca b. r. przeniesiony do lokalu parterowego (Rynek główny, Linia A-B L. 44-)

Przyjmuje wkładki w rachunku bieżącym i na książeczki wkładkowe

Wiekze kwoty wypłaca bez wypowiedzenia. — Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszy. Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty przyjmuje zlecenia na giełdy krajowe i zagraniczne pod najdogodniejszymi warunkami.

ka celem wytrzeźwienia umieszczono „pod telegrafem“.

Pogoda. Dnia 11-go kwietnia termometr doszedł od +15 do +14 C., barometr popołudniu się podniósł.

Dnia 12 kwietnia o godzinie 7-mej rano stan barometru 741,2 mm., termometru - 26 C., wiatr: zachodni.

Kronika zamiejszcowa

Na pomnik J. Słowackiego we Lwowie sebrano dotąd 30.000 koron. Komitet obywatelski we Lwowie pod przewodnictwem p. W. Biechońskiego postanowił zwrócić się do społeczeństwa i do różnych instytucji z wezwaniem o nadsyłanie składek na budowę pomnika. (Adres: Lwów, Plac Smolki 4, na ręce p. Biechońskiego).

Działalność Towarzystwa Oświaty Ludowej okręgu tarnowskiego. Walne Zgromadzenie T. O. L., które się odbyło dnia 26 marca, przekonało zgromadzonych o chlubnej działalności w czytelnictwie. T. O. L. w tarnowskim liczy 40 bibliotek należących do społeczeństwa i wzorowo uporządkowanych, z tych 12 założono w r. 1910. Tow. posiada w swoich bibliotekach ludowych 4030 książek treści religijnej, literackiej, historycznej, gospodarczej i t. d., z czego 2.310 książek zakupił Tow. w roku obecnym. Aby rozwinąć życie w czytelnictwie, Tow. zakupiło skioptykon i urządziło 35 odczytów praktycznych, ilustrowanych obrazami świetlnymi. Odczyty miewali: X. Dr Górka, X. Kaliciński, prof. Kurowski, prof. Iwański i prof. Majcher. Dla 25 czytelników ludowych zaplanowano Tow. „Poradnik ogrodnicy” pismo fachowe z dziesiątymi sadownictwa i warzywnictwa. Stan kasy przedstawił się następująco: Dochody 1678 K 55 halersy. Rozchody 1643 K 48 h., pozostaje 35 K 07 hal.

Po wyrażeniu Wydziałowi rzetelnego uznania, iż stosunkowo przy szczupłych funduszach udało się zdobyć wiele, wybrano nadal prezesem X. Józefa Kalicińskiego, wiceprezesem p. radcę sądowego Maryana Mora Korytko wskiego. Do Wydziału weszli: P. Joanna Chodacka, dyr. szk. p. Aleks. Karaś inspektor kolejowy, p. Ant. Kurowski prof. szk. ogrod., p. J. Majcher prof. szk. ogrod. P. Onufrow, prof. szkoły wydz. X. Pałka katech. szk. wydz., p. Röhrensche prof. szk. wydz., p. Strusiński kontroler skarbu. Do Komisji kontrolującej powołano: p. Dra M. Galeckiego mecenasa, p. Wojciecha Masłanę dyrektora szk. ogrod. i p. Burgielską naucz. szk. żeń.

Zaznaczyć należy, że do powiększenia dzieł w czytelnictwie i do zakładania nowych, przyczynił się wielce Główny Zarząd T. O. L. w Krakowie, nadsyłając znaczną liczbę książek, któremu okręg tarnowski T. O. L. na tem miejscu publiczne wyraża podziękowanie. Nadto do powiększenia funduszu Tow. przyczynił się znacznie: Najprz. X. biskup Dr Walega, J. O. Ks. Konstancja Sanguszkowa, Wydział krajowy, Kasa oszczędności tarnowska, Rada powiatowa tarn. i Kasa miejska. Wszystkim, tak instytucjom publicznym, jako też i osobom, które czy to moralnie czy materialnie wsparciem dopomagały Wydziałowi do działania, składa Wydział serdeczną podziękę i poleca się opiece dalszej w tej tak potrzebnej pracy nad odrodzeniem naszej Ojczyzny.

„Straszna choroba“. Otrzymujemy następujące pismo:

W „Głosie Narodu“ przy opisie strasznej choroby Katarzyny Okamy podano, że służąc u księża w Oleszycach, miała wypuścić psy na natrędnego podróżnego, który miał ją przekląć. Otóż fakt ten nie zaszedł w Oleszycach, ale, jak twierdzi okoliczni mieszkańcy, miał się zdarzyć w Miłkowie.

Nadmieniamy, że chodzi tu o ową służącą, która od czasu do czasu popada w szal, chodzi na esworakach, szczerka i zachowuje się wogóle jak pies.

Dr Stanisław Parnes, aresztowany w piątek wieczorem w Wiedniu na interwencyę galicyjskiego Związku wierzycieli we Lwowie pod zarzutem sfalszowania weksli, został już wypuszczony na wolność, ponieważ w międzyczasie cała pretensya wraz z wszystkimi kosztami i procentami wyrównana została.

Z clemnego kąta Galicyi. Donoszą ze Stanisławowa: Na dom Leona Łysiaka, nauczyciela tujejszego seminarium nauczycielskiego, zamieszkałego przy ul. Belwederskiej, napadło onegdaj dziesięciu drabów, uzbrojonych w kije i kamienie, odgrajając się, że muszą p. Łysiaka obić. Dzięki interwencyi sąsiadów obłożonemu przysłała w pomoc policya i napastnicy uciekli. Udało się jej jednak przyaresztować niejakiego Michała Sasa, herastę tej bandy, dobrze znanego policji z jego sbrodnictwych sprawek.

Służąca w Kuchynie wsi, Paulina Bohmer, dopuściła się okrutnego mordu na własnym dziecku. U dziecka stwierdzono załamania czaszki i ślady uderzeń na ciele, zadanych jakimś tępym narzędziem. Wyrodna matka, którą uwięziono, tłumaczy się, że do tego kroku popchnęła ją needza.

Echa napadu na pocztę. Jak donoszą pisma warszawskie, za dwoma bndytami, uczestnikami napadu na furgon pocztowy pod Cekowem, którzy dali szereg strzałów do strażników pod Chylicami, zarządono pościsnąć natychmiastowy i ujęto ich pod Nieszawą.

Stwierdzono ostatecznie, że bandyci zrabowali ogółem 47.000 rb., z tej sumy 10 tysięcy rb. w srebrnej monocy obiegowej 3 tys. w złocie i pozostała kwota w banknotach.

Z Pabjanic donoszą, że na tamtejszej stacyi kolejowej aresztowano mężczyznę, przy którym znaleziono brauning i 1500 rb.

Zo świata.

Akademia nautyczna w Tryeście. W sekcji nautycznej c. k. Akademii nautycznej w Tryeście zostanie w przyszłym roku szkolnym otwarty jednoroczny kurs zawodowy marynarki (kurs abiturjentowy) dla absolwentów szkół średnich, którzy mają zamiar poświęcić się zawodowi marynarskiemu.

Kurs oczywiście zostanie otworzony, o ile znajdzie się odpowiednia liczba kandydatów. Wpisy odbędą się w czasie między 10 a 15 września. Otwarcie kursu nastąpi 20 września.

Blizszych wyjaśnień udziela dyrekcya wyżej wymienionej sekcji (Triest, Piazza Lipsia 1).

Kłopoty dyrektora opery. Zwołot dyrektora nadwornej opery wiedeńskiej nie jest synekurą. Artysty i artyści opery są skłonni do obrażania się i kaprysów. Oto Wiedeńczycy interesują się obecnie konfliktem p. Selmy Kurz Halban, znanego w Krakowie śpiewaczki operowej, a p. dyr. Gregorem. Rzecz się podobno tak miała: p. Kurtz zażądała od dyrekcji i reżysera p. Wymetala biletu wstępu na generalną próbę „Kawalera z różą“ dla szej siostry. Ponieważ bilet oddany został do rozpatrzenia śpiewaczki i leżał w kancelaryi, dyr. Gregor powziął przekonanie, że p. Kurtz żąda drugiego biletu, odmówił zatem tej prośbie, jako sprzeciwiającej się regulaminowi. P. Kurtz oświadczyła, że nie będzie śpiewać, jeśli biletu nie otrzyma, na co dyrektor oświadczył: „Dobrze! zatem p. Kurtz nie będzie śpiewać“. Po pewnym czasie pojawił się znova poseł od p. Kurtz i oznajmił, że śpiewaczka żąda, aby dyrektor przyszedł do niej. Ton rozkazujący obrzył dyrektora i zdziwił go niezmiernie, odmówił przeto temu dziwnemu żądaniu.

P. Kurtz przybyła następnie sama do kancelaryi dyr. Gregora, który przyjął ją z uprzejmością, wyciągnął do artystki rękę, której ona wazakże nie uściśnęła i zawołała wzburzoną: „Posyłałam do pana, dlaczego pan nie przyszedł?“ Dyr. Gregor prosił o uwolnienie go od odpowiedzi. P. Kurtz uskarżała się na pana Wymetala i żądając ponownie wydania jej biletu oświadczyła, że inaczej śpiewać nie będzie, przyczem oddalając się używała na korytarzu dość gwałtownych wyrażen. W dniu 8 b. m. wieczorem otrzymał dyrektor Gregor od śpiewaczki zawiadomienie, że nie może być na slach wystąpić po przebytech przykrościach. Podczas następnego rokowań postawiła p. Kurtz warunek, aby została formalnie przeproszona przez dyr. Gregora i nadreżysera Wymetala, lecz spotkała ją odmowa, a dyrektor uznał jej krok za zerwanie kontraktu.

Dyrektor opery musi oczywiście postępować w takich razach z pewną stanowczością, aby się dyscyplina nie rozluźniła, w przeciwnym bowiem razie niemożliwym byłoby prowadzenie teatru. Dyrektor Gregor postępuje zatem konsekwentnie i nie może robić pod tym względem żadnych wyjątków, faworyzując artystów.

Rolę pani Kurtz obsadzone zastępczo przez pannę Förstel, która śpiewała na sobotnim przedstawieniu w „Kawalerze z różą“. Dyrektor Gregor odbył w tej sprawie konferencyę z Ochmistrem dwornym, księciem Montenuovo i zawiadomil następnie p. Kurtz, iż wydał odpowiednie zarządzenia, co do sobotniej premiery.

P. Kurtz zameldowała wówczas, że już wyzdrowiała i zaprzagnęła wystąpić w premierze „Kawalera z różą“, życzeniu jej nie stało się jednak zadość, gdyż nie chciało odbierać roli p. Förstel i obrażał jej w ten sposób za jej gotowość zastąpienia roskapryzonej primadonny.

Zwolennicy p. Kurtz-Halban i ona sama utrzymują, że dyr. Gregor przedstawia jej sprawę w całkiem fałszywym świetle i najzupełniej niezgodnie z prawdą. Śpiewaczka, wychodząc z zasady, że wobec takich stosunków dalsze występy jej w wiedeńskiej operze uważa za niemożliwe, wniosła podanie o uwolnienie. Krażąc pogłoski, że podanie p. Kurtz nie zostanie uwzględnionem, gdyż niema żadnych słusznych z jej strony powodów do wypowiedzenia kontraktu lub zerwania umowy. Sprawa tą interesują się wielce muzyczne koła wiedeńskie, w których p. Kurtz ma wielu zwolenników i uważana jest za ulubienicę publiczności wiedeńskiej, bolejącej nad stanowczym zamiarem artystki opuszczenia sceny nadwornej opery.

P. Kurtz występowała w drugim przedstawienu „Kawalera z różą“ w roli Zofii, która śpiewać będzie na zmianę z panną Förstel. P. bliźniaczka podzieliła się na dwa obozy, toteż gdy się p. Kurtz okazała w drugim akcie na scenie, poczęto ją oklaskiwać i zarazem odezwały się okrzyki, żądające ciszy. P. Kurtz była mocno zmieszana i wydobywszy chustkę przykrywała ją do oczów, zwilżonych łzami. Przedstawienie odbyło się jednak bez przeszkód, dzięki kulturności wiedeńskiej publiki, gdy zaś p. Kurtz powracała do mieszkania swego w pobliżu gna-chu Opery, zwolennicy jej z pośród młodzieży urządzili jej małą owacyę. Ryszard Strauss odwiedził p. Kurtz w garderobie podczas antraktu. Konflikt z dyr. Gregorem nie został jeszcze załatwiony. Pani Kurtz otrzymała propozycję „engagement“ do opery berlińskiej i od frankfurckiego teatru. Dymisy p. Kurtz nie została przyjęta.

Nekrologia. Władysław Floryński. Wczoraj wieczór o godz. 10 zmarł we Lwowie znany śpiewak operowy, artysta opery lwowskiej, Władysław Floryński.

Składki. Siostra Samuela Felicjanka zawiadamia: Dnia 10 kwietnia otrzymałam na obiad dla biednych studentów od p. prof. Lalewicy 85 kor. 43 hal. za przestuchanie wozem i uczniów, za które serdecznie Bóg zapłać.

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie. Środa, „Cyd“. Czwartek, piątek i sobota. Przedstawienia nie będzie.

Niedziela popoł., „Kordyana“. Niedziela wieczór, „Pawel“. Poniedziałek popoł., „Złoty wiek rycerstwa“. Poniedziałek wieczór, „Noc Listopadowa“.

Kwesty wielotygodniowe

W kościele św. Kazimierza (OO. Reformatów). Wielki Piątek.

Od 9—10 pp. Zofia Dunin Brzezińska, od 10—11 Marya Kalinkowa i Helena Boguszówna, od 11—12 Amalia Ryszkowska z córką Janią, od 12—1 Mieczysława Szybalska z córką Wandą, od 1—2 Aniela Moczyłowska z córkami, od 2—3 Konstancja Rozdrażewska, od 3—4 Władysława Gubarzewska, od 4—5 Hn gonowa Ripperowa, od 5—6 Zofia Zdzankiewiczówna, od 6—7 Marya Miłkowska, od 7—8 Marya Olearska.

Wielka Sobota.

Od 8—9 pp. Marya Olearska, od 9—10 Zofia Dunin Brzezińska, od 10—11 Marya Kalinkowa i Helena Boguszówna, od 11—12 Amalia Ryszkowska z córką Janią, od 12—1 Konstancja Rozdrażewska, od 1—2 Zofia Zdzankiewiczowa, od 2—3 Bronisława Wohleberowa, od 3—4 Władysława Gubarzewska, od 4—5 Gabryelowa Wędrzychowska, od 5—6 Mieczysława Szybalska z córką Wandą, od 6—7 Marya Miłkowska.

W kościele OO. Bernardynów.

Wielki Piątek.

Od 9—10 pp. Helena Olkuszniówna, od 10—11 Józefa Krzeszowa, od 11—12 Aniela Sewerynowa, od 12—1 Stefania Podwinowa, od 1—2 Helena Gantkowa, od 2—3 Helena Matkowska, od 3—4 Jadwiga Mikołajczykowa, od 4—5 Irena Podwinówna, od 5—6 Helena Kuczerówna, od 6—7 Helena Gantkowa.

Wielka Sobota.

Od 9—10 pp. Helena Olkuszniówna, od 10—11 Józefa Krzeszowa, od 11—12 Aniela Sewerynowa, od 12—1 Stefania Podwinowa, od 1—2 Helena Gantkowa, od 2—3 Helena Matkowska, od 3—4 Jadwiga Mikołajczykowa, od 4—5 Irena Podwinówna, od 5—6 Helena Kuczerówna, od 6—7 Helena Gantkowa.

Resurrekcyja o godz. 7 wieczór.

W kościele Sióstr Dominikanek (na Gródku).

Wielki Piątek.

Od 10—11 pp. Teodora z Narbutów Monczuńska, od 11—12 hr. Jadwiga Rostworowska, od 12—1 Drowa Kramarzyńska z p. Czarnecka, od 1—2 hr. Róża Racyńska, od 2—3 hr. L. Skrzyńska z córką, od 3—4 prof. Józefowa Brzezińska, od 4—5 Helena Prylińska, od 5—6 Marya Sieradzka, od 6—7 Wincenta Wyhowska.

Wielka Sobota.

Od 9—10 hr. Andrzejowa Potocka, od 10—11 p. Wincenta Wyhowska, od 11—12 hr. Jadwiga Rostworowska, od 12—1 Drowa Kramarzyńska z p. Czarnecka, od 1—2 ks. Franciszka R. dziwiłowa, od 2—3 hr. L. Skrzyńska z córką, od 3—4 prof. Józefowa Brzezińska, 4—5 dyr. Wilhelmina Nożńska, od 5—6 p. Marya Sieradzka.

W kościele św. Wojciecha.

Wielki Piątek.

Od 10—11 pp. Helena Czyncielowa, od 11—12 Leonia Frączowa, od 12—1 Augustowa Porębska, od 1—2 Marya Adelmanowa, od 2—3 Wincentowa Satalecka, od 3—4 Józefa Rygli, od 4—5 Marya Laberschekowa, od 5—6 Kazimierzowa Brzezińska, od 6—7 Florencyja Tulasiewiczówna.

Wielka Sobota.

Od 9—10 pp. Kamila Janeczkowa, od 10—11 Leonia Frączowa, od 11—12 Józefa Wilezyńska, od 12—1 Janowa Złazmowa, od 1—2 Marya Laberschekowa, od 2—3 Marya Tomkowa, od 3—4 Marya Skalska, od 4—5 Alfredowa Kramarska, od 5—6 Florencyja Tulasiewiczówna.

Nieodebrane przesyłki.

We wtorek t. j. dnia 25 kwietnia b. r. o godzinie 9 przedpołudniem odbędzie się w magazynach kolejowych tujejszego c. k. u. rzędu ruchu, publiczna licytacya nieodebranych, a po myślę § 81 (4) regulaminu ruchu kolejowego do sprzedaży przeznaczonych przesyłek. Spis tych przesyłek przejrzyć można w kancelaryi naczelnika magazynów w godzinach urzędowych.

Ze sportu.

Kronika footballowa.

(Rezultaty zawodów z ostatniej niedzieli. Prognoza matchów wielkanocnych).

Wiedeń, „Atletiker“ — „Rapid“ 6:2, „Assosiation“ — „Vienna“ 6:0, „Armateur“ — „Rudolfshögel“ 3:2.

Praga, „A. C. Sparta“ — „Reprezentatywna družyna C. S. F.“ 4:1, „Slavoj“ — „Smichov“ 2:1, „D. F. C.“ — „Wiener Sportclub“ 4:3.

Budapeszt, „B. A. C.“ — „Simmering“ z Wiednia 2:0, „Terencvarosi T. C.“ — „Törökves“ 5:0, „M. A. C.“ — „33. T. C.“ 2:0.

Karlsbad, „I. S. K. Karlsbad“ — „Sportbrüder“ z Pragi 6:1.

Berlin, „S. K. Victoria“ zdobywa mistrzostwo Berlina.

Dwa jednakże z tych wyników zasługują na uwagę ze względu na to, że stanowią one po-

niekąd prognozę matchów, jakie się w Krakowie podczas Świąt Wielkanocnych odbędą, a są nimi niezwykle zwycięstwo znanej już u nas „A. C. Sparty“ nad „Reprezentatywną družyną Czeskiego Związku Footballowego“ w stosunku 4:1, oraz przegrana „Sportbrüder“ z „I. S. K. Karlsbad“ 6:1.

„Sparta“, która w ostatnich czasach poniosła dwukrotną porażkę od „Olympii VII.“ i „Kolna“ głównie dzięki temu, że zmuszona była zastąpić swych najlepszych graczy zapasowymi, wystąpiwszy obecnie w komplecie, zrealizowała się nie tylko w zwycięstwo, ale nawet okazała się, co podnoszą czeskie dzienniki, godną zająć miejsce obok „Slavii“.

Match więc jej z „Wisłą“ zapowiada się jako prawdziwe „clou“ sezonu i niewątpliwie osiągnie mnóstwo zwolenników na Błonia. Wobec ostatniego rezultatu „Sparty“, każdy wynik „Wisły“ poniżej 6 bramek należy uważać za wyubny.

Mniej interesno może budzić match „Cracovii“ z „Sportbrüderami“, którzy swą dotkliwą klęską z „Karlsbadem“, klubem zalewie drogożądym wykazali, że są družyną słabą stojącą co najwyżej na poziomie Bielska lub Opawy. Wygrana więc znaczna „Cracovii“ w stosunku 7—10 bramek jest pewną. Dla lepszej orientacyi podajemy rezultaty matchów rozegranych w sezonie wiosennym 1911 przez „Sportbrüder“: 12/III „Sportbrüder“ — „Sturm“ 0:0, 19/III „ „ — „D. F. C. niekompl.“ 1:3, 25/III „ „ — „D. S. Troppau“ 1:0, 26/III „ „ — „ „ 1:1, 2/IV „ „ — „Reserwa „D. F. C.“ 1:1, 9/IV „ „ — „I. S. K. Karlsbad“ 1:6.

Kronika literacko-artystyczna.

X. Jakób Górka S. T. D.: „Dziewica Orleańska“, Bl. Joanna d'Arc; Tarnów 1911.

Uczony i pracowity profesor dziejów Kościoła w Seminarium duchownym w Tarnowie, który literaturę naszą historyczną i teologiczną niejedną pożyteczną pracą wzbogacił, dary nas obecnie dziełem poświęconem pamięci i czci Dziewicy niedawno beatyfikowanej, która jest chwałą i otuchą dla Francji katolickiej. Imię jej znane każdemu, co ma pretensyę do wyższego nieo wykształcenia, słusznie więc, by poznał i jej dzieje. A jednak trzeba przyznać, że do poznania prawdy dziejowej w tej mierze, a nie bredni lub urojęn piszącego, było dotychczas nie zbyt wiele sposobności w języku polskim: większego dzieła specjalnego w tej materii nie mieliśmy, gdyż nawet Libelt jest pod tym względem mało krytycznym. X. Górka wziął sobie za podstawę dzieła francuskie, niemieckie i łacińskie najpoważniejsze: dość wymienić pięciotomowe dzieło Juliusza Quicherat, wydane nakładem francuskiego Towarzystwa historycznego. Autor nasz w swej pracy o 470 stronach, ozdobionej licznymi ilustracyami, rozpozczyna opowiadanie od przypomnienia czytelnikowi stanu rzeczy, jaki panował w ojczyźnie Dziewicy Orleańskiej z początkiem XV w., potem w sposób zajmujący (śnać niedaremnie wczytywał się we francuskie autorów) przedstawia nam Joannę jako Postanicką Bożą, na czele wojska, opowiada jej męczeństwo i pośmiertny tryumf.

W ostatnich rozdziałach zaznajomimy nas ze wspaniałym obrzędem beatyfikacyi, wspomina obszerniej o sposobie przedstawienia jej postaci niezwykłej w dziejach przez różnych poetów, pisarzy, malarzy i rzeźbiarzy. Czytając tę piękną pracę, do której dodano ładny wiersz Or-ota, powstaje u nas uczucie jakby zazdrości: oto kiedy Joanna d'Arc przyszła na świat, już i wówczas nasza królowa Jadwiga lat kilkanaście spoczywała w grobie. O beatyfikacyi Joanny poczęto myśleć bardzo późno: bo dopiero w 2 połowie XIX w., a sprawa ta wydawała się tak trudną, że nawet w kołach duchownych pytano się, czy rycerska postać Joanny, choć tak niezwykła, może być ogłoszona Błogosławioną. A jednak starania Francji w sprawie Dziewicy Orleańskiej osiągnęły rezultat pomyślny. Jedno to dowód więcej, że jeżeli mamy mało stosunkowo naszych Rodaków kanonizowanych, to także i dlatego, że nie mieliśmy się o to wytrwale starać. Dzieło X. Prof. Górki zajmie poważne miejsce w hagiografii w języku polskim, a jest plansie tak zajmujące i przystępnie, iż zastępuje na szerokie rozpowszechnienie.

M. B. „Architekt“ zesz. 3 za marzec 1911, zawiera treść następującą: Tadeusz Strzyński: Kurs architektury przy Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie; Julian Pagaczewski: Ś. p. Maryan Sokołowski; „Kraków-forteca“, (streszczenie artykułu w „Czasie“ Jana Perosia); W. K.: Wystawa modeli małych domów mieszkalnych w Düsseldorfie, Fundusz rzeźby im. Maryana Sokołowskiego; Kronika; Piśmiennictwo; Konkursy. Na 4-ech dołączonych tablicach: Zbigniewa Ordrzywolskiego: Projekt konkursowy (I nagroda) machu Tow. Wzaj. Kredytu w Kielcach; Antoniego Bodkowskiego: Projekt kaplicy przy zakładzie krajowym dla umysłowo chorych w Koblerynie pod Krakowem i Oskara Sosnowskiego: Projekt konkursowy kościoła we wsi Mąkoszynie.

Trzecia rocznica śmierci ś. p. Andrzeja Potockiego.

Dnia 12 kwietnia r. 1908 zginął od kuli brauningowej namiestnik Galicyi Andrzej hr. Potocki. Zginął jako ofiara nienawiści politycznej, z ręki fanatyka, któremu rewolwer do ręki wsunęła niesumienna i zbrodnicza agitacya. Zbrodnia Sycyńskiego zatrzała na długie lata stosunki polsko-ruskie i dotąd, jak widmo krwawe staje ciągle na przeszko dzie porozumieniu się dwóch narodów.

Nie po naszej stronie leży wina. Linia polityki polskiej wobec narodu ruskiego nie uległa żadnej zmianie. Najgorszym posilewem krwi, jaka polata się w paacu namiestnikowskim przed 3 laty, był ów niesłychanie smutny obław cywilizacyjny, że wielka część młodzieży i inteligencyi ruskiej zbrodnię ową uznała za politycznie skuteczną a etycznie nienaganny wyraz miłości narodu i że hasło uwielbienia „czynu Sycyńskiego“ wprowadziła w agitacyę polityczną wśród ludu. — W ten sposób nastroj ludu ruskiego, kulturalnie stojącego zbyt nisko, by mógł oszaleć i potępić element zła w agitacyi tej tkwiący, przesuwał się jeszcze więcej w stronę upornej, tępej nienawiści. Aż dwa nakłady broszury, omawiającej pod tytułem „Immunitacyi parlamentarnej“, proces Sycyńskiego, rozeszły się wśród ludu ruskiego. Sycyński stał się bohaterem! To zradkaliczowanie się polityki ruskiej pod hasłem Sycyńskiego, które uaremniało od lat 3 zbliżenie się polsko-ruskie, jest najsmutniejszym i politycznie najdonioślejszym następstwem zamachu w dniu 12 kwietnia 1908 roku.

W rocznicę śmierci śp. Andrzeja hr. Potockiego odbyły się dzisiaj o godz. 10 rano nabożeństwa żałobne w Krzeszowicach, gdzie w krypcie kościoła spoczywają zwłoki ś. p. namiestnika, i w kościele OO. Kapucynów w Krakowie.

W oktavę rocznicy śmierci dnia 19 bm. nastąpi otwarcie zakładu wychowawczego dla sierót imienia ś. p. Andrzeja hr. Potockiego, fundacyi Dra Mikołaja Buzdygana, lekarza rodniny Potockich i przyjaciela zmarłego. Zakład ten objęty już od 1 stycznia br. Siostry Miłosierdzia w domu w Łobzowie. Otwarcie rozpocznie się od nabożeństwa w kaplicy zakładu o godz. 9:30 rano. Na cele fundacyi ofiarował Dr Buzdygan 200.000 K.

Nadesłane.

Za artykuły w tej rubryce redakcyja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

COGNAC
GROF KEGLEVICH ISTVAN
UTÓDAI
Hrabiego Stefana Keglevicha nast.
PROMONTOR
Wyłącznie odznaczony tak w kraju, jak i za granicą dyplomami honorowymi.
Wszędzie do nabyć.

KALODONT
WODA DO USY
MATTONIEGO
GIESSHÜBLER
SZEKAWA EDRÓJOWA

CENNIK

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

z dnia 12 kwietnia 1911 r. godzina 1 w poł.

Waluty.	Placę	Żądają
	w Koronach	
Ruble papierowe	263 25	254 —
Marki niemieckie	117 —	117 75
Franki papierowe	94 75	95 50
20-to frankówki w złocie	19 —	19 15
Listy zastawne.		
5% Listy zast. prem. Banku bipotecz.	110 —	—
4 1/2% Listy zastawne Banku lipot.	99 —	99 50
4% Listy zastawne Banku kraj.	93 —	93 50
4 1/2% Listy zastawne Banku kraj.	99 50	100 —
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieloc.	96 75	97 75
4% Listy zast. gal. Tow. kred. 41-let.	97 —	98 —
4% Listy zast. gal. Tow. kred. 56-let.	92 —	93 —
Obligacye i pożyczki.		
4% Galicyjskie obligacye propinao	98 —	99 —
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	93 —	94 —
4% Pożyczka miasta Lwowa	93 —	94 —
4% Pożyczka miasta Lwowa	91 —	92 —
5% Obligacye komunalne Banku kraj.	—	—
4 1/2% Oblig. komunalne Banku kraj.	100 —	100 —
4% Obligacye kolejowe	92 —	92 75
Losy.		
Losy miasta Krakowa	100 —	110 —
Akcyje.		
Akcyje Banku hipotecz. we Lwowie	700 —	705 —
Akcyje Banku Galic. dla h. i p. w Krakowie	445 —	470 —
Akcyje kolei Karola Ludwika	—	—
Akcyje kolei Lwów-Czerniowce-Jassy	500 —	565 —
Publiczne zapisy dłużne.		
4 1/2% wspólna renta papierowa	96 25	96 75
4 1/2% wspólna renta srebrna	96 25	96 75
4% renta koronowa austriacka	92 75	93 25
4% renta koronowa węgierska	91 75	91 75
4% renta austriacka w złocie	115 25	115 75
4% renta węgierska w złocie	111 25	111 75

Na Wielkanoc Kartki świąteczne pięknie wybrane wysyła na prowincyę za dobraniem lub poprzedniem nadesłaniem należności w markach 10 sztuk za 1 K. lub 25 za 2 Kor.

Z. ZIEMBICKI Kraków, Plac Maryacki L. 2. skład papieru i galanterji.

znakomite ze starych zbiorów, białe i czerwone. litr od 1 Kor. **deserowe** flaszka od Koron 2'50.

franc. marki „De-
laroche & Co“,
od 1'80 kor. za
małą flaszkę.

bośniackaisyrmeij-
ska; **Rumjama-**
ka za małą flaszkę
od Koron 1'20.

„Carte Blanche“
but. 5 K. **Herba-**
ta znakomita od
40 hal. za 1/8 funta.

Ceny świąteczne. „Firma Dr. Nieć i S-ka“, Kraków, Rynek 13.

Zakład artystyczno-kamiennarski i budowlany.
Józefa KULESZY
 naprzeciw cmentarza w Krakowie posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobów w najlepszym i na prowincyi. Telefon 759.

W Krakowie ul. Kanoniczna I. 18.
 JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASÓW
 maszynowych
Ignacego Wurma.

NA POST
 Sardynki francuskie, włoskie, humary, łosos marynowany i wędzony, pstrągi i inne konserwy rybne
 POLECA
Wojciech Olszowski
 w Krakowie, Mały Rynek.

Znane z dobroci światowej sławy
Drożdże
Mautnera
 poleca codziennie świeży główny skład
Kazimierza Ogorzałego
 dawniej 504 5 1

Jan Nagiel,
 Kraków, ul. Szczepańska II.
 Niezrównanej dobroci
Woda kolońska
 odznaczają się wykwintnym miłym orzeźwiającym i długocząstym zapachem.
FLAKON 1 KORONĘ.

Teofil Bęknier
 Kraków, Długa 4, (obok apteki).
Kredytu urzędnikom
 na zastaw pensji i polić życiowych, bez ręczycieli za osobną opłatą jednorazową, lub z ręczycielami bez opłaty, a nawet bez ręczycieli i bez opłaty zależnie od wysokości pożyczki, ilości lat służby i oceny Dyrektora udziela Spółka kredytowa członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, ul. Basztowa 1. 9. Korzystać z kredytu mogą urzędnicy państwowi, krajowi, magistracy, kolejni, podurzędnicy, tudzież respcyenci i nadstrażnicy straży skarbowej, o ile funkcjonaryusze ci mają najmniej 1800 Kor. stałych rocznych poborów z policzeniem dodatku aktywalnego, a nie licząc kwaterowego. Procent i amortyzacja od 1000 Kor. wynosi miesięcznie na lat 10 K. 1123, na lat 15 K. 858, na lat 20 K. 731, na lat 25 K. 660, na lat 30 K. 616. Blizsze wyjaśnienia druki wprost ze „Spółki“ lub w zastępstwach „Krakowskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń“. Pośrednictwo bezpłatne.

Zakład Pogrzebowy
„CONCORDIA“
Jana Wolnego
 Plac Szczepański 2, dom własny, tel. 330.

Swiece Apollo
 są wówczas tylko prawdziwe, jeśli na dnie każdej świecy wyciśnięta jest litera, a na boku słowo „Apollo“

Nr. telef. „interurb“ 330. Adr. telegr. Hawełka, Kraków.
„RANGALLA CEYLON TEA“
 (najwyższa znakomitość cejlońskiej herbaty kwiatowej)
 znana powszechnie z dobroci sprzedaje się tylko w oryginalnych 1/8 i 1/16 kilogramowych pakietach opatrzonych marką ochronną „Palma“ i „atemstem“ c. k. Stacji doświadczalnej u nadwornej firmy:
A. Hawełka w Krakowie
 oraz w handlach i Kółkach rolniczych Galicji.
 W Wiedniu, główny skład u firmy:
 Franz Tommasoni c. i k. dostawca dworów, „Wellzelle“ Nro 12.
 Zastępstwa na Galicję, Śląsk, Morawę, Czechy będą chętnie oddane. 478 6

„HOTEL NARODOWY“
 Kraków, ul. Poselska 22
 po przejściu na innego właściciela gruntownie zewnątrz i wewnątrz odrestaurowany. Pokoje na parterze i piętrze nowo urządzone, parkiety, światło elektryczne, korytarze ogrzewane, restauracja, łazienki, telefon i stajnia w miejscu.
Cena pokoi ze światłem i usługą od 2 Koron wwyż.

Słynne piwa Kulmbachskie, Pilzneńskie „Cesarski Zdrój“ i Porter tenczyński polecono przezpp. Lekarzy wszędzie donosić.
 Główny skład na Kraków i prowincję u jenerałnego zastępcy:
ATONIEGO TYLKI w Krakowie, ul. Mostowa 12. Tel. 560.
 Z zamówienia na Kraków i prowincję uskutecznią się natychmiast

Pierwszorzędno dekoracyjnie i urzędniczo. Odznaczony medalem i krzyżem.
Zakład pogrzebowy
„J. HORAK“
 Kraków, ul. Mikołajska 14, Telef. Nr. 248.
 NAJWIĘKSZE fabryczne składy trumien metalowych DEBOWYCH, WIENCOWYCH, etc., PRZEPROWADZA PRZEWOZ ZWLOK z różnych krajów EKSHUMACYE itp.
 Ceny umiarkowane. Ceny umiarkowane.

Rządowo uprawniona
Fabryka wód mineralnych sztucznych i specyjal. leczniczych
 pod firmą
R. RZĄCĄ I CHMIEŃSKI
 w Krakowie, ulica św. Gertrudy, I. 4.
 wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego Krak., polecone przez toż Towarzystwo
WODY MINERALNE SZTUCZNE
 odpowiadające składem chemicznym wodom: Billastskiej, Giesshüblerkiej, Selterskiej, Vichy, Mombourg, Rislogien, tudzież specyjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwadna, oraz inne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż czystkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie darmo.

Piegi!
 usuwa całkowicie w przeciągu 7 dni
Ambracreme Dra Christoff'a
 Najlepszy nieszkodliwy środek do utrzymania czystości i upiększenia cery. — Prawdziwy tylko w oryg. słoikach, których opakowanie zaopatrzone jest zarejestrowanym znakiem ochronnym. Cena K. 1-00, odpowiednio mydło 70 h. Składy we wszystkich aptekach drogueryach.
GŁÓWNE SKŁADY: w KRAKOWIE:
 W. Redyk, apt. H. Bartmański Sp. apt., M. Reder, apteka, ul. Karmelicka 23.

Najlepsze węglowe żelazko do prasowania!
„BLITZ“
 posiada podstawkę na popiół i rnszt, — jest oszczędne w użyciu, nie brudzi i nie osmala białizny. Wystarcza jednorazowe zapalenie! Nie kołysz się! Nie wydzielają dymu. Do nabycia we wszystkich handlach żelaznych; gdzie niema, zwracać się do głównego źródła zakupu:
G. R. Paalen & Co., Wien VI., Dreihufeiseng 3.

Kule i Kręgle
 z drzewa Lignum Sanctum polecą najłaniej
Reim i Spółka
 Kraków, Rynek 37.
 Specyjalne cenniki na żądanie gratis i franko.

„SAPOMENTOL-MATULI“
 najidealniejszy środek przeciw
 Sopotmentol jest od **ATAKÓM PEDAGRYCZNYM**, Ischias, gdzie inne środki terapeutyczne nie odnoszą skutku — tam Sapomentol jest niezbe-dnym! — Tak orzekł najwybitniejszy lekarz i pisma lekarskie.
 REUMATYZMOWI MIĘŚNI, REUMATYZMOWI STAWÓW, NERWOBÓŁOM I BÓŁOM KRZYŻÓW, MIGRENIĘ, KŁUCIU W BOKACH, OBRZIMNIEMO, PORAZENIOM
 wedle poleceń lekarskich. 357 20
 Sprzedaż jedynie w stoikach po cenie 1-40 i 5 K. — Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach! Główny skład wytykowy i fabryka: **Eug. Matula w Radomyślu Wielkim**. — Po nadesłaniu 1-85 koron wysyła się próbną stoik — oplatnie polecony.

C. k. uprzyw. Galicyjski
Akeyjny Bank Hipoteczny
 Złożony w roku 1867.
 Kapitał akeyjny 20 milionów Koron. Kapitał rezerwowo 8 milionów Koron.
FILIA w KRAKOWIE, RYNEK L. 21.
 Przyjmujemy wkładki pieniężne oprocentowane od dnia złozenia.
 Udziela Pożyczek Budowlanych sprzedaż i kupno papierów wartości i monet.
 Przyjmuje w przechowanie papiery wartościowe i zawiaduje depozytami.
 Schowki Depozytowe (Safe Deposits).
 Poleca jako pewną lokację
 4% i 4 1/2% listy hipoteczne, pupilarno bezpieczeństwo mające, używane na wady i kaucye wojsowe.
 Składy towarowe przy ulicy Zacisze.

Sila i działanie
prawdziwej ściągającej maści babkowej
 (zwanej przedtem maścią cudowną)
 Zapobiega i usuwa zakażeniu krwi. Czyni operację zbyćczą. Znajduje zastosowanie przy: zatamowaniu przewodów mlecznych, stwardnieniu piersi, Róży, wszelkich zastarzałych ranach, nieogójających się ranach na nogach przy zranieniach, nabrzmieniu nóg, a nawet przy raku; przy ranach powstałych przez uderzenie, polniecie, postrzał, ciecicę, lub zmiażdżenie; do wyciągnięcia wszelkich ciał obcych, jak: odłamków szkła, drzazg drzewnych, piasku, śrutu, cierni i t. d.; przy wszelkich wrzodach, nowotworach, karbunkach, naroślach, nawet przy raku; przy znnokciach, obrzęciu paznokci, przyszcach, o-wrzedzeniach nóg, ranach zapalnych wszelkiego rodzaju, przy odmrożeniu członków przy odleżeniu u chorych; opuchnięciach szyl, krwawących wrzodach, przy ropie-niach uszu i t. d. Mniej jak 2 stoiki nie wysyła się; Wysyła za nadesłaniem kwoty z góry, lub za pobraniem. 2 stoiki kosztują kor. 3 00 — Jedyne źródło zakupu
Schutzegel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitseh.
 Do nabycia we wszystkich większych aptekach. En gros w składach aptecznych.

Zdolni zastępcy
 za wysoką prowizją poszukiwani.
 Uhren Export Welner Wien XIX Bosphstr. 2.
Kilka głębokich parcel
 lub całość około 1.200 25ażni z uchwalaoną jej regulacją i ulic do niej — za przystępną ceną do sprzedania. Wiadomość Kraków, Półwie-Zwierz. ulica Mickiewicza 9. I. p.

Rutynowany piwowar
 z 22 letnią praktyką w browarach zagranicznych i krajowych z ukończoną jej fachowem poszukuje odpowiedniej posady. Obecnie jest samodzielnym kierownikiem technicznym na posiadanej od lat 10. Z powodu stosunków rodzinnych pragnie zmienić posadę ewentualnie zamienić z innym kolegą. Łaskawe zgłoszenia W. P. poste restante Podgórze. 513 3 1
Kupię kamienicę
 nową z komfortem, słoneczną, z długim bankowem — w dzielnicach: Śródmieście — Kleparz — Piasek. Zgłoszenia pisemne, bez pośrednictwa, wprost pod K. J. Krzywa 4 I. piętro. 488 3 1

ZALOŻONY W ROKU 1872
ZAKŁAD
ARTYST.-KAMIENIARSKI
BRACI TREMBEBCICH
 w Krakowie, Bahowicza I. 7. (dom własny). Telefon 462.
 Podejmuje się wykonywania wszelkich robót w zakresie ten wchodziących a w szczególności grobów w oświ i pema- niki w tak w miejscu, jak na prowincyi. Poleca wielki wybór gotowych pomników z piaskowca marmuru i granitu.

Sadzonki leśne
 na sprzedaż. 100.000 sztuk 2 letniej sosny czecznej, 100.000 sztuk 2 letu. sosny pospolitej licząc po 5 koron za tysiąc, stacya kolejowa Dobromil. — Sadzonki są nieprzeszkółkowane do-borowe — sortowane. Zgłoszenia do Magistratu miasta Dobromila. 521 31

Ostatnie zamówienia
 na Święta Wielkanocne
 przyjmować będą
 Dla Prowincyi Wielki Wtorek
 Dla Miejscowych Wielka Sroda
Józef Siermontowski
 Pierwsza fabryka wyrobów cukierniczych.
KRAKÓW, ul. Bracka.
 Walce, mazury, polki i śpiewy w obfitym wyborze od 40 hal, począwszy
 Zurnale i wzory do kostymów maskowych. Podręczniki dla aranzatorów.
 Biblioteki dla teatrów amatorskich i mo-nologii rozmaitej treści poleca
Księgarnia Polska i skład nut
Fr. Eberta w Krakowie
 ul. Floryańska I. 35.

U. PŁONKA, ul. Szewska 4
 Zegarmistrz z fabryki Badoletta poleca has awym względem P. T. swój skład zegarków doborowych Patek, Mermod, Longin, Badolet, Omega i inne bardzo tanie na podarki. Zegary ścienne ma-chon i elektryczne. Budziki świecące i pa-ryskie vog. repetyery. 1965 100 1

POSELSKA 15.
 Wielki wybór ozdób cukrowych, Pisanek, Baranków od 10 halerzy

NA ŚWIĘTA
 przyjmuje zamówienia na
 torty od 2 kor., Serniki od 2 kor., babki od 1 kor., makowniki od 2 kor., Strucle od 1 kor., jajeczniki od 1 kor.
 poleca również 493 5 1
 Kwiaty cukrowe, owocowe, macypanowe, kandyzowane cukry, ciasta, herbatniki, ciasta codzieln świeże.
Elektro-motor. Fabryka wyrobów cu-kierniczych p. o. klar. R. Pieczarki.
 MAK tarty, MASA mądlatowa, MASA orzech. Na prowincję zlecenia odwrotnie.

Sklep
 z dwoma ubikacyami do wynajęcia lub sprzedania.
 Półwie, ul. Kościuski 20.

Kaplan ofiaruje swe usługi jako kapelan.
 Zgłoszenia pod „Kaplan“ do Adm. „Głosu Narodu“. 493 8 1

„Jolanta“
 Pensjonat Józefa Rogoszewej
 Kraków, ul. Graniczna L. 14, I. piętro.
 Poleca pokoje z całym utrzymaniem dla przejezdnych.
 Przyjmuje stobowników i wydaje na żądanie obiady i do domu.

Wyborny miód
 pszczołny, patoka z własnej pasieki 55 kg. pszka 7-30 K. Miód kuracyjny lipcowy 5 kg. 7 K. Wyborny miód do picia 5 kg. 6 Kor. Masło stółowe codziennie świeże 5 kg. pa-cka 11 K. Wysyła za zaliczką J. M. Farba, Podhajec. 886 80 1

Od 1 korony
Sukienki dziecięce
 Od 4 koron
Suknie damskie
 przyjmuje się do roboty: ulica Grodzka 18 III p. front.